

รายงานการประชุมสภาวาระรัฐธรรมนุญ

ครั้งที่ ๓๓

วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ณ พระที่นั่งอภิเศกมณฑลพิธี

เริ่มประชุมเวลา ๙.๕๐ นาฬิกา

ประธานสภาวาระรัฐธรรมนุญ : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๖ คน
เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภา
วาระรัฐธรรมนุญ ครั้งที่ ๖ ผู้ใดจะมีแก้ไขอะไรใหม่
ไม่มีผู้ใคร่ข้องอย่างไร

ประธานสภาวาระรัฐธรรมนุญ : ถ้าไม่มีผู้ใดขอแก้ไข ข้าพเจ้า
ถือว่าที่ประชุมอนุมัติรายงานฉบับนี้ พิจารณาระเบียบวาระที่ค้างอยู่ ก็ถือว่า
สมาชิกแต่ละคนจะให้ราษฎรเลือกตั้งทั้งหมดหรืออย่างไร และจะให้เดิน
ไปโดยฉาวหรืออย่างไร

นายชวลิต อภิวงศ์ : เรื่องที่จะให้ราษฎรเลือกตั้งทั้งหมดหรือ
จะทำอย่างไรสำหรับสภา ๒ สถานั้น ก็มีท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอภิปราย
ไปมากแล้ว แต่กระผมอยากจะขอแสดงความคิดเห็นเป็นบางข้อบางประการ
สำหรับสภาผู้แทนนั้น กระผมเห็นว่าควรจะต้องให้ประชาชนเขาได้เลือก
ตั้งผู้แทนของเขาเข้ามาเพื่อแสดงมติประชาชนโดยสมบูรณ์ เพราะว่ามันจะ
ได้ถูกข้อคำถามตั้งข้อซักไซ้โดย กระผมเห็นด้วย แต่อีกไม่มีผู้ใดคัดค้าน
อะไรมาก แต่สำหรับสภาสูงนั้นมียุติหลายข้อด้วยกัน สภาสูงซึ่งมีท่านสมาชิก
บางคนเห็นว่าควรจะให้ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งสูงนั้น ขอนนกระผมไม่เห็น

LIRT

คือ เพราะถ้าประชาชนของเราในขณะนั้นยังไม่มีความพร้อมเพียงพอที่จะไป
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทราบกันอยู่แล้ว ข้อนี้ก็เป็นข้อเท็จจริง ถ้า
ปล่อยให้ประชาชนเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเสียเองก็จะกลายเป็นมีสภาผู้แทน ๒ สภาเข้า
คือมีทั้งสภาล่างซึ่งประชาชนเลือกตั้งแล้ว และสภาสูง ถ้าปล่อยให้ประชาชน
เลือกตั้ง ก็จะเป็นการมีสภาผู้แทนชนเป็น ๒ สภา และทันทีที่ผ่านสมาชิก
บางท่านเสนอว่าควรจะให้มีความรู้ตั้งแต่ ม. ๖ ขึ้นไปจนถึงชั้นอุดมศึกษาเป็น
ผู้เลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร ในชั้นนี้กระผมไม่เห็นด้วย เพราะเหตุจำเป็นผู้แทนของชน
กลุ่มน้อย เพราะถ้ามีความรู้ตั้งแต่ ม. ๖ ถึงชั้นอุดมศึกษา ก็มิใช่ไม่ไปเออร์
เซ็นต์ ถ้าปล่อยให้ชนชั้นล่างก็จะไปเป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อย เพราะ
ฉะนั้นถ้าจะเป็นไปอย่างนั้น ผมเห็นว่าไปไม่รอด กระผมไม่เห็นด้วยในข้อนี้

ต่อไปในชั้นที่ผ่านสมาชิกผู้แทนบางท่านก็ได้อภิปรายไปแล้วว่าใน
สภาผู้แทนราษฎรให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งครั้ง และประชาชนเลือกตั้ง
ครั้ง ในชั้นนี้กระผมเห็นว่าจะไม่เป็นประชาธิปไตยอันสมบูรณ์ขึ้นได้ เพราะ
เหตุจำเป็นกลายเป็นประเภท ๑ ประเภท ๒ ในสภาผู้แทนราษฎร คือพระมหากษัตริย์เลือก
ครั้งหนึ่งและประชาชนเลือกตั้งครั้งหนึ่ง ก็จะเป็นเหมือนอย่างรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๔๗๕ คือมีสมาชิกเป็นขององค์พระมหากษัตริย์ และอีกครึ่งหนึ่งเป็น
ของประชาชนก็เหมือนกัรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๕ และจะเกิดคอนฟลิค
ชัน ต่างคนต่างถือว่าเป็นผู้แทนขององค์พระมหากษัตริย์บ้าง และผู้แทนของ
ประชาชนบ้าง ก็จะไม่ถกกับเจตนารมณ์ซึ่งต้องการจะให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นสภาผู้
ซึ่งมีเอพีพีเซียนซึ่งมีควมเป็นสภาผู้แทนด้วย จะเกิดวาทกรรมฟิสิกชัน เพราะ
ฉะนั้นกระผมไม่เห็นด้วยในข้อนี้ ความเห็นของท่านสมาชิกผู้แทนบางท่าน
ก็จะมอบอำนาจให้พระมหากษัตริย์เป็นผู้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและให้สมาชิก
นั้นไปตลอดชีวิต แต่เมื่อขณะทรงเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดไม่
สามารถรักษาเกียรติศักดิ์ให้ทรงตลอดออกมาพระราชอำนาจและตามพระราช
ประสงค์อย่างหนักไม่ขัดกับประชาธิปไตย แม้แต่เมื่อองค์กฎหมายเอาข้อนี้

LIART

ดูองค์พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งอย่างเปิดเผยแล้ว พระมหากษัตริย์ทรงเป็นคนกลาง นักการเมืองเป็นประมุขของชาติ เพราะฉะนั้นเหตุมาจกาคำผ่านสภารีกสภาสูงก็เป็นคนกลางก็ตามเจตนาว่า สภาสูงเป็นสภายับยั้ง ผมเห็นว่าสภาสูงสภาสูงควรจะเป็นพระมหากษัตริย์เลือกตั้ง ไม่ใช่ประชาชนเลือกหรือประมุขเลือกตั้งครึ่งหนึ่งดังที่สภาบางคนเห็นแล้ว

๘.๔๐ นาฬิกา

นายเทพ โชติณูชิต : ปัญหาที่พิจารณากันจะมีเฉพาะสภาสูงเฉพาะสภาสูงไม่มีใครพูดถึงไม่มีใครคัดค้านสภาสูงมี ๓๐๐ เปอรเซ็นต์ ฉะนั้นเฉพาะสภาสูงมีข้อปรายจะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้ง ๓๐๐ เปอรเซ็นต์ ฉะนั้นเฉพาะสภาสูง ท่านที่พูดชมเมื่อก่อนข้างถึงรัฐธรรมนูญองค์กษัตริย์เข้าต่อฟลอรักนั้นพระมหากษัตริย์ของเขาตรงแต่ตั้งได้เต็มที่ แต่ว่าถ้าจะเทียบกันแล้วเข้าต่อฟลอรักกับคุณสมบัติของเราต่างกันเพราะของเขาเป็นโดยเกียรติยศแต่เราก็ไม่มีคำขอบแทนยังไปถ่วงน้ำหนักของเขามันกระตุกต่อไปได้อีกด้วย ซึ่งเป็นเช่นนั้นในประเทศเรา ข้าพเจ้าเข้าใจว่าคงไม่มีใครขัดข้องที่จะเป็นเช่นนั้นแล้ว ผลที่ได้รับไม่ใช่เช่นนั้นเพราะขณะนั้นสภาได้รับคำขอบแทน คำขอบแทนนั้นจึงเป็นเหตุให้มีการเลือกตั้งขึ้นบ้างหรือมีอะไรขึ้นในใจเพราะปกติวิญญูชนย่อมมีโลกไม่หือโตสักก็เป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นจะแสดงให้เห็นว่าสภาสูงซึ่งควรแต่งตั้งขึ้น ควรจะให้ใครแต่งตั้งปัญหาที่พูดเห็นอยู่ในหลวงจะทรงแต่งตั้งทั้ง ๓๐๐ เปอรเซ็นต์ ความจริงถ้าหากว่าเป็นอย่างไรทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย แต่ระบอบประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์อยู่ก็รัฐธรรมนูญในหลวงจะทรงทำอะไรได้ตามพหุพม ๓๐๐ เปอรเซ็นต์ หากเป็นเช่นนั้นไม่คงเป็นแค่เทียวกษัตริย์การเป็นเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้เองข้าพเจ้าเกรงไปว่าถ้าให้เฉพาะพระมหากษัตริย์ซึ่งความจริงเราควรให้ ข้าพเจ้าเองก็อยากจะได้คนที่ให้จริง ๆ เช่นนั้นแล้วผลที่จะได้รับ จะได้รับแต่โทษ ผลที่จะ

LIART

ได้รับจะไม่ได้รับแก้ท่านเลย คือแทนที่จะเอาพระคุณไปให้ท่าน กลับจะเอา
ความเคียดครอนใจไปให้ท่าน เพราะอะไร เพราะท่านเองอาจจะไม่ทรงใช้สิทธิ
นี้เต็มพิกัดพอสมควรอย่างที่ข้าพเจ้าว่า เป็นอย่างน้อยโดยพหุதியนี้ แล้วเมื่อท่าน
ทรงเลือกผู้มีดีทาง ๑๐๐ คนเข้ามา จะต้องผ่านอภิรัฐมนตรีเป็นอันดับ
นั้นเป็นขั้นแรก

วันที่ ๒ จะต้องมาถึงรัฐบาลประกาศแต่งตั้ง เป็นระบอบประชา
ธิปไตย ซึ่งแม้รัฐธรรมนูญเองก็เขียนว่า พระบรมราชโองการนั้นจะต้องมี
รัฐมนตรีช่วยหนึ่งรับสนองพระบรมราชโองการ นี่เป็นระเบียบปฏิบัติของ
ระบอบประชาธิปไตย เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าในการทรงแต่งตั้ง
ผู้ดีสักทาง ๑๐๐ คนนี้ อย่างไรก็ดีต้องเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ซึ่งต้องมีส่วน
รู้เห็นด้วยจะมากน้อยขนาดใด ถ้าย้อนไปดูประวัติคำศัพท์การแต่งตั้งผู้ดีสัก
แต่เดิมนั้น ผู้แต่งตั้งครั้งแรกนั้นได้มีนำใจเป็นธรรม ผู้ดีสักของเราขณะ
จึงปรากฏโฉมหน้าเท่าที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเป็นส่วนที่เกือบ ๑๐๐% ถ้าเป็นอย่าง
แล้วข้าพเจ้าก็ไม่ท้อ และหวังว่าผู้ดีสักที่ดีต่อไปนั้นจะเป็นอย่างไร แล้ว
ถ้ารัฐบาลมีนำใจเป็นธรรมแล้วถ้ายากเป็นไปไม่ได้ แต่ใครจะรู้ได้ว่าที่รัฐบาล
จะมีนำใจคิดนำใจเหมือนกัน ห้ามมิได้ อย่างน้อยก็จะมีรัฐบาลบางแห่งอาจจะ
โน้มเอียงไปในทางการเมืองหรืออื่นใดก็ดี เกิดมีความวิตถารพิศดารขึ้น
มาบางครั้งที่มีการเปลี่ยนรัฐบาล จะมีการแต่งตั้งเพื่อกារเมืองไม่ใช่เป็น
กลาง ข้าพเจ้าต้องเขียน เพราะปัญหาในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่าง
ที่พูดเช่นนั้นไม่ใช่ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ประโยชน์แก่ท่าน ข้าพเจ้าอยากได้
แต่ถ้าถ่วงไปแล้วจะเกิดยุ่งภายหลัง นี่แหละข้าพเจ้าเป็นห่วง

อีกประการหนึ่ง ปัญหาว่าการปกครองระบอบนี้ ข้าพเจ้าพระมหา
กษัตริย์กับราชฎีนั้นจริงอยู่ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้แทนของปวงชน แต่
ข้าพเจ้าเห็นว่าอำนาจโดยแท้จริงนั้นมาจากปวงชน คือราชฎีนั้นเป็นผู้ใช้อำนาจนั้น
โดย ๓ อำนาจที่เราทราบกันแล้ว เมื่อเช่นนี้ถ้าหากว่าเราชอบอำนาจให้แก่พระ

มหากษัตริย์พระองค์เดียวในการแต่งตั้งผู้มิได้เข้าเดี่ยทั้งหมดแล้ว บัญญัติกลับคืนไปว่า อำนาจอธิปไตยของระบอบประชาธิปไตยแห่งประเทศไทยนั้น ได้กลับคืนไปสู่ทางเดิม ๕๐% เข้าไปแล้ว หมายความว่าเมื่อมี ๗๕ เราได้รับการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยอำนาจนั้นตกไปยังราษฎร ๑๐๐% เต็ม แล้วต่อมาก็คัดตาย ไปสุดท้ายถ้าหากว่าเป็นอย่างนี้ อำนาจนั้นก็ตกคืนไปสู่พระมหากษัตริย์อีก ๕๐% คงเหลืออยู่แก่ราษฎร ๕๐% เท่านั้น นี่เป็นประการหนึ่งซึ่งแสดงว่าระบอบประชาธิปไตยนั้นหากกลับคืนโดยหลังเข้าก็คงจะไม่ แต่เราควรทำอย่างหนึ่งอย่างไรเพื่อตกลงปรารถนาประนีประนอมปรองคองกันได้ จึงขอชี้แจงว่าไม่ถ้อยว่าระบอบประชาธิปไตยของเรานั้นเราได้ก็โดย มาก นายเถินไปแล้ว สำหรับประเทศไทย แต่ถ้อยอย่างนั้นเราก็มองทางที่จะไปพบกันได้ ในระหว่างสูงสุด กับ ต่ำที่สุด คือทางกลาง คือเห็นข้าพเจ้าซึ่งมีความเห็นว่าสำหรับสภาสูงนั้นเพิ่ม ให้เป็นการให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้ อำนาจนั้น หรือรัฐบาลก็ตามโดยพฤตินัยนั้นร้อยเปอร์เซ็นต์ คือใช้เพียงครึ่งเดียว เมื่อเป็นรูปนัยก็ทางที่จะตกลงกันได้ เพราะถ้าหากว่ามาถึงหาก รัฐบาลนั้นจะมีอำนาจอิทธิพลเพียงไร ใช้อำนาจร้อยเปอร์เซ็นต์เข้ามา หมายความว่าเด็กพวกของตัวห้าสิบเปอร์เซ็นต์ แต่ราษฎรก็เด็กพวกของตัวเจ็ดห้าสิบเปอร์เซ็นต์ ผู้มิได้เข้าก็คงจะเป็นกลางอยู่เช่นได้ นี่ประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่งมีผู้ท้าวถามว่าสมาชิกผู้แทนของเรานับราษฎรเด็กเข้ามาเป็นพื้นที่ของใช้กันอยู่ถ้าเราจะไม่ได้นั้นก็พอเถียงไปว่าถ้าการที่ผู้มิได้เข้าจะให้ราษฎรเด็กเขาไปก็จะไม่ผลเช่นเดียวกัน หรือเด็กไม่ยากก็ถือว่าเราทำการกำหนดผู้ของเด็กและผู้สมัครให้ตั้งขึ้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งเราจากัดคนต่างชนต่างวัยแต่อาชีพเป็นพวก ๆ ไปก็กระทำโดยวิธีจะให้ผู้มิได้เข้าออกได้เช่นเป็นระเบียบข้อบังคับก็พอที่จะตกลงได้ บัญญัติจะให้เด็กเด็กทั้งหมดหรือไม่ คือเห็นเขวเราจะแบ่งสรรปันส่วนให้ความเห็นอภิสิทธิ์เห็นต่อผู้ดำรงระหว่างราษฎรกับพระมหากษัตริย์ให้ ใครประโยชน์เท่าที่ควร จะ

เป็น อภิปรายการหนึ่งที่มีผู้บอกว่าเป็นที่น่าใช้ดีที่สุดในเรื่องเพียง ๒๐
 เปอรเซ็นต์ ในการเลือกผู้แทนจึงอยากจะให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้สิทธิ์ที่เหลือ
 อยู่เพื่อตั้งกิ่งกุ่มดึกเข้ามามีได้เป็นว่า ผู้แทนราษฎรทั้งหลายรวมทั้งผู้
 ดำเนินเป็นเสียงของประชาชนรวมทั้งในหลวงรัชกาลที่ ๗ ข้าพเจ้าเห็น
 เป็นการตรงกันข้ามถ้าหากว่าเราจะเขาเช่นนี้แล้วราษฎรก็ออกเสียงเพียง ๒๐
 เปอรเซ็นต์เหลืออีก ๗๐ เปอรเซ็นต์ ทำไมไม่ให้อีก ๗๐ เปอรเซ็นต์
 ก็หมายความว่าพระมหากษัตริย์ทรงใช้ในการเลือกผู้แทน ๗๐ เปอรเซ็นต์
 เกินกว่าผู้แทนถึง ๓๐ เปอรเซ็นต์ ถ้าผู้คนที่จริง ๆ อยู่ในหลวงเลือก ๕๐
 เปอรเซ็นต์ ราษฎรเลือก ๕๐ เปอรเซ็นต์นั่นเป็นข้อที่ยึดถือธรรมดาดี แต่
 ทำการรับรองแล้วว่า ราษฎรเลือก ๒๐ เปอรเซ็นต์หมายความว่าผู้แทนราษฎร
 เป็นผู้แทนของปวงชนเพียง ๒๐ เปอรเซ็นต์ ถ้าหากว่าให้ในหลวงเลือกทั้ง
 หมดผู้แทนก็เป็นผู้แทนของประชาชน ๗๐ เปอรเซ็นต์ข้อหนึ่ง ถ้าหากว่า
 จะเทียบเปอรเซ็นต์ก็เป็นอย่างไร หมายความว่าในหลวงใช้อำนาจ ๗๐ เปอร
 เซนต์ ผู้แทนได้เป็นผู้แทนของประชาชน ๒๐ เปอรเซ็นต์เท่านั้นเอง จะต้อง
 เห็นด้วยว่า คำสั่งในอำนาจของประชาชน และพระมหากษัตริย์นั้นและเป็นปัญหา
 อันยิ่งใหญ่ ข้าพเจ้าคิดว่าหากว่าเราจะตัดสินอย่างไรอย่างหนึ่งไปในเรื่องว่าให้
 พระมหากษัตริย์เลือก ๑๐๐ เปอรเซ็นต์หรือจะเลือกคนละครึ่งหรือแยกอย่างใด
 อย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าท่านจะได้พิจารณาถึงข้อนี้ซึ่งเป็นปัญหาแรกของ
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าถ้าการปกครองระบอบนี้ เราจะคงกัน อำนาจให้ใคร หรือจะ
 คงอำนาจให้ใครจะคอยหลังถึงไม่ใน ทะเลของคดของตง แม้หนัก ไทหนักขอให้อินท
 รมย์ให้ละเอียดสักหน่อย นอกจากที่ข้าพเจ้ากล่าวมาแล้วข้าพเจ้ามีความเห็น
 ข้ออีกข้อหนึ่งว่า สำหรับสภาซึ่งนั้นจะเห็นชอบให้พระมหากษัตริย์ ๑๐๐
 เปอรเซ็นต์แต่ถกกันจะให้ดำรงตำแหน่งอยู่ตลอดชีวิตคนหนึ่งเป็นของ โง่ก็ใหญ่
 เพราะเหตุว่าอย่างข้าพเจ้าว่าแต่กันแล้วถ้าหากว่าไม่เป็นไปก็เหมือน อย่าง ของ

ชงกฤษแล้ว ข้าพเจ้ายินยอม และยอมให้เป็นเช่นนั้น แต่ยังมีคำขอพบคนที่
ยังมีต้นจางเป็นบ้างยให้มีความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ถาวรเป็นตลอด
ชีวิตรู้สึกว่าการคิดคือความเป็นจริง ก็คืออย่างที่ท่านยกแต่ข้อที่ไม่ถูกที่ท่าน
ก็ถนัดลงไปเช่นนี้เห็นจะไม่ดี เพราะเหตุว่าคนเราจะให้มีความรู้สึกนึกคิด
ไม่ใช่ว่าเด็กมาแต่อยู่ที่ตลอดชีวิตได้ จะนึกคิดแค่นั้นนั้น ข้าพเจ้าไม่
เห็นควรด้วย เพราะคนเรานั้นแม้จะแก่ข้าพเจ้าก็ต้องการใช้ความคิดของเขา
จะก้าวหน้าอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นการที่จะอยู่ที่ตลอดชีวิตจะเป็นภัย ประ
เด็นใดคนหนึ่งเอาใจใส่จะเห็นอย่างไรแค่นั้น อยู่ที่ตลอดชีวิตแล้วจะเป็นภัย
แก่การปกครองระบอบของชนและจะทำให้การปกครอง ระบอบนี้เสื่อมลงไป
เพราะฉะนั้นปัญหาข้าพเจ้ายังไม่ให้ด้วย น้ประการหนึ่ง

ศูนย์กลางที่ศึกษานการ : สำหรับในประเทศไทย โดยที่ชื่อของสภา
ทั้งสองเรียงนี้ได้ตกลงโดยแน่นอนว่าจะเอาอย่างไร เพราะฉะนั้นในชั้นนี้
ข้าพเจ้าจะเรียกว่าสภานึ่งสภาผู้แทนราษฎร อีกสภานึ่งนั้นในชั้นนี้เรียกว่า
สภาสูง ในส่วนหน้าที่เหมือนกันเราก็ยังไม่ตกลงกันว่าหน้าที่ของสภาสูงนี้
เพียงไหน แต่โดยความเข้าใจที่ต่างๆไปนั้น เราได้เห็นว่าสภาสูงมีหน้าที่ในการ
จะยับยั้งไปในทำนองนี้ ในข้อนี้ข้าพเจ้าขอเสนอว่าสำหรับในการที่จะให้
ผู้ใดเลือกสมาชิกสภาผู้แทนนี้ สำหรับผู้แทนราษฎรนั้นปรากฏความหรือแต่
ว่าเป็นผู้แทนของราษฎร ก็ให้ราษฎรเลือกกันไม่มีปัญหา ส่วนปัญหาสำหรับ
สภาสูงจะให้ผู้ใดเลือกกันในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้คิดและได้วัดทรงโดยรอบคอบแล้ว
เห็นความทางที่จะพูดได้เป็นหลายทาง และข้าพเจ้าจะชี้ทางได้ทางเดียวและใน
ข้อตัดสินใจของข้าพเจ้าโดยที่สภาสูงจะเป็นสภาผู้ยั้ง เพราะฉะนั้นสภา
จึงควรจะได้คนที่เป็นคนกลางลักษณะของคนกลางจะเป็นคนเช่นไรนั้น สภา
ผู้ยั้งควรจะยับยั้งแล้วชีวิตเลือกสภาสูง ข้าพเจ้าเคยคิดว่าถ้าหากทำให้ราษฎร
เลือกทั้งหมดจะดีหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าหากทำให้ราษฎรเลือกทั้งหมด
แล้วก็จะหมายความว่าเราเลือกผู้แทนของราษฎรมาอีกประเภทหนึ่ง คือประเภทผู้ยั้ง

LIRT

ราษฎร ราษฎรเด็ก แต่ทว่าสภาผู้ราษฎรเด็กออกก็คงจะโดนในลักษณะ
 อย่างเดียวกัน แต่ในวิธีการคล้ายคลึงกัน ถึงแม้เราจะมีการเลือกตั้ง
 เป็นคนว่าเด็กผู้แทนตำบลหรือเด็กผู้แทนอำเภอให้เป็นผู้นำเด็กผู้แทนสภาผู้
 แต่โดยลักษณะอย่างนั้นมักจะเว้นเสียซึ่งการเป็นพรรคเป็นพวกในการเลือกตั้ง
 ได้มันก็จะขาดความเป็นกลาง เพราะฉะนั้นเราจึงเห็นว่าหากว่าจะให้
 เด็กโดยราษฎรมันจะเป็นวิชาเลือกตั้ง มันก็จะหนักความเข้าใจในเรื่องเป็น
 พรรคเป็นพวกไม่ได้คงกล่าวแต่ และยังกว่านั้นให้เด็กมีจำนวนน้อยเข้าเช่น
 สมมติว่าเขามีแทนอำเภอเด็กหรือผู้แทนจังหวัดเด็กเป็นต้นในการจัดหาเสียง
 ในการใช้สิทธิพลในระหว่างพรรคระหว่างพวกก็จะเกิดมีขึ้น ในที่สุดสภาผู้
 เด็กโดยลักษณะนั้นก็จะต้องมีพรรคการเมืองขึ้น ในสภาผู้จะต้องมีความ
 เป็นกลาง จริงอยู่เราจะห้ามมิได้ว่าจิตใจของคนนั้นเองไปยังอย่างไร
 หรือพอใจอย่างไร แต่โดยหลักแล้วสภาผู้ควรจะเป็นอย่างที่เป็นกลาง
 ด้วยความเป็นจริง

ที่ข้าพเจ้าได้คิดต่อไปอย่างรอบคอบว่า ถ้าหากสภาผู้ให้เด็ก
 โดยพระมหากษัตริย์ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งให้เด็กโดยราษฎร ในลักษณะ
 อย่างนี้ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่เป็นไปไม่ได้ด้วยดี ด้วยเหตุที่ว่าในสภาผู้จะมีเด็ก
 เป็น ๒ พวก ๒ เหล่า คือพวกที่เด็กมาโดยจากราษฎร ๕๐ เปอร์เซ็นต์โดยม
 มีความรู้สึกไปอย่างหนึ่ง เพราะว่าเขาเป็นผู้ที่ไม่สนใจอะไรก็ถูกเลือกตั้งมา
 โดยวิชาเด็กโดยราษฎร ฝ่ายพระมหากษัตริย์ย่อมมีความรู้สึกจากท่านเหล่า
 นี้ได้รับความผูกพันหรือหมายโดยพระมหากษัตริย์ ประเด็นจะเกิดแตก
 แยกในสภาผู้กัน ฉะนั้นพระมหากษัตริย์เด็ก พวกนี้ราษฎรเด็ก โดย
 สภาผู้เกิดมี ๒ พวก ๒ เหล่า ถ้าหากว่าสภาผู้แห่งหนึ่งจะร้องว่าเรื่อง
 พวกนี้เรื่องเหล่านี้ ความเป็นกลางย่อมจะไม่ค่อยเป็นไปโดยสิ้น

อีกอย่างหนึ่งเป็นคือทางอาจารย์ทำให้เด็กที่คล้ายคลึงกันได้ เพราะ
 ว่าเด็กคนหนึ่งรู้สึกความจากฝ่ายหนึ่ง อีกพวกหนึ่งก็อาจมาจากอีกฝ่ายหนึ่ง

จริงอยู่ที่ท่านเหล่านั้นเป็นผู้ใหญ่ อาจจะไม่นึกคิดถึงหลานน้าจริง แต่ทำไมไม่
 ออโรเป็นประกันในเรื่องจิตใจของคน ในเรื่องความรู้สึกของคน ข้าพเจ้า
 เห็นว่าไม่ควรให้สภาสูงมีการแตกแยกความรู้สึกนึกคิด หรือแตกแยกพฤติกรรม
 เดียวกัน หรือโดยวิธีการปกครองให้มันอ่อน ๆ เเฉ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้า
 เห็นว่าวิธีที่จะให้สภาสูงได้มาโดยความเป็นกลางจริง ๆ นั้น เป็นวิธีที่ดีซึ่ง
 เพราะฉะนั้นในวาระที่ข้าพเจ้าได้บอกคืออย่างนั้นว่า ถ้ามีแทนราษฎรนั้นควรให้
 เป็นไปโดยกรอสภาสามัญและสภาสูงนั้นควรให้เป็นไปโดยไม่ต้องสมัคร คือ
 โดยสมัครใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่คิดไปเลือกแต่ก็ตั้งขึ้นมาโดยความประสงค์
 ที่ให้เป็นที่กลาง เพราะคนกลางนั้นถ้าหากมีการตั้งใหม่ก็ตั้งมีความระงับ
 ด้วยไม่มองกลับ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าเกิดใหม่คนกลางสมัครใจ
 ความเป็นกลางอาจจะดีไม่เท่ากันที่เปิดเด็กเข้ามา ทั้งนี้เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว
 ข้าพเจ้าเห็นควรที่จะให้พระมหากษัตริย์เท่านั้นเป็นผู้ทรงเลือกสภาสูง แต่ขอ
 ให้ออกนั้น ข้าพเจ้ามุ่งสนใจ คือว่าถ้าจะเป็นสภาสูงสภาสูง ข้าพเจ้า
 จะได้กล่าวโดยละเอียดในเมื่อพูดถึงตอนที่จะพูดถึงในลักษณะ แต่ในขณะ
 ภาควิชาสังคมเดียวกัน โดยที่ข้าพเจ้าต้องการให้มันชัดสภาสูงเป็นไปโดย
 ทวิวิธี โดยที่ให้อยู่ในกลุมใดกลุมหนึ่งจนที่ถกถว้กันหาก เป็นคนว่าเลือกกัน
 ที่สองเพราะในพระนครหลวง หรือเลือกคนกลุมใดกลุมหนึ่งในพระนคร เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงคิดด้วยเป็น ๒ วิธี แต่ว่าโดยพระมหากษัตริย์เลือก คือ
 ว่าจากกลุ่หนึ่งหรือสองบุคคลที่จะคิดเลือก เป็นคนว่าอายุ ๕๐ ปี และมีคุณ
 สมบัติ.....

ประธานสภาฯ : เรืองนันทนา โฉวาททอง

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษสภาฯ : นอกราชมนตรีคุณณรงค์ชัย กิติธาดา

๕๐ เปโตรชินติ พระมหากษัตริย์เลือกตั้งโดยพระบรมราชานุญาต ออกด้วย
 หนังสือเลือกในพระนครหรือชนบทมีตั้งแต่ ๕๐ เปโตรชินติ เมื่อกำหนด
 ภูมิ เกณฑ์ให้เลือก จากจังหวัดต่าง ๆ ทั้งราชอาณาจักร ทั้งชนบทต่างจังหวัด

ขุนคลังฤทธิศักราช : ข้าพเจ้าขอเรียนว่าการเลือกตั้ง
 เป็นไปอย่างปรกติบ้าง แล้วข้าพเจ้าขอเรียนว่า จริตเลือกเช่นนี้ควรเป็นไป
 ตามวิสัยที่ควรจะเป็นในท้องถิ่นนั้นเป็นอันจริง การที่เราระบุใน
 ว่าคตเมื่อมีมติที่เลือกตั้งได้ มีการนิยมชมชอบในระบอบประชาธิปไตย
 กว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์แล้วจะเป็นในวิสัยที่ควรเลือกตั้งหรือไม่นั้น หรือโดย
 ประการที่สามสามารถโดยอุปมาอย่างแสดงซึ่งมีเสียงโหวตที่คนเลือกกัน ข้าพ
 เจ้าไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เพราะถ้าจะบัญญัติในรัฐธรรมนูญเช่นนี้ใน
 ของหม่อมหลวงนิพนธ์อย่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้บัญญัติว่าเมื่อประชาชน
 ความรักแก่สมบูรณกษัตริย์เกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ
 ภายใน ๓๐ วันนั้น หากเกณฑ์เรื่องนั้นจะมีกำหนดมาเป็นไปไม่ได้
 อีกอย่างหนึ่ง ในเรื่องที่มีนิยมเลือกตั้งจะเลือกตั้งเกินกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์
 เราจะต้องเห็นเหตุที่ไม่ได้กล่าวไปเลือกตั้งในที่สุดเป็นเหตุไหนหรือเหตุใดซึ่งไม่มีมา
 หรือพันธุประวัติไม่สะอาด ไม่คิดคิดในการทำไว้ทำมา และทาง
 รัฐบาลโลกเห็นด้วยเลือกตั้งมากเข้า ให้ความสะดวกแก่ราษฎรมากเข้า ใน
 บันหรือในการนั้น อาจจะมีราษฎรลงคะแนนเลือกตั้งมากก็ได้ ข้าพเจ้า
 ว่าเช่นนั้น ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นเราไม่ควรจะกำหนดเป็นเกณฑ์ หรือว่า
 ว่าเช่นนั้น เมื่อเช่นนั้นเราไม่ควรจะกำหนดอย่างนั้นเป็นเกณฑ์ อย่างโร
 กก็ตามข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดอย่างนั้น เมื่อถึงคราวเช่นนั้น
 กาลต่อไปข้างหน้า คนที่อาศัยอยู่ในข้างนั้นเราควรจะมีความเห็นว่าเป็นสมควร
 อย่างไร เราอาจจะคิดที่อื่น แต่รัฐธรรมนูญที่เขียนไว้เช่นนั้น เราไม่
 ชอบบัญญัติ และบางทีนั้นถ้าจะเลือกตั้งของรัฐบาล อัน
 ข้าพเจ้าได้ มีความคิดเช่นเดียวกับอาจารย์ก็ได้ โดยวิธีที่การเลือกตั้ง
 พระมหากษัตริย์พระเจดีย์โดยพระบรมโอรสาธิราช และอีกวิธีอย่างนั้น
 อันเป็นวิธีที่รัฐบาลเลือกตั้งนั้น มีข้อที่ควรคำนึงเห็นสมควรที่จะเป็น
 กลางได้ เราควรจะคิดวิธีที่พระมหากษัตริย์ในที่สุดแล้วจะมีความสะดวก

สักการะ เพราะฉะนั้นในหลักการอย่างนี้ ถ้าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลง
พระปรมาภิไธยแล้วตั้งแต่ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการก็ควรจะ
ประธานของคณะนี้ และเราก็ทำได้ เพราะว่าอย่างตั้งประธานฯ ละรอง
ประธานหรืออย่างคณบดีผู้แทน ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ผู้แทนของนามรับสนองพระบรมราชโองการ ก็ทำได้ และนี่เช่นเดียวกัน
ในการ ตั้งสมาชิกสภาสูงเราให้ประธาน ขององค์คณะนี้ ลงนามรับสนองพระ
บรมราชโองการ ก็ทำได้ ทำไมจึงว่ากระทำได้ ก็เพราะเหตุที่ว่าเราบัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ดังนั้นเราทำได้ และเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ และดังนั้น
ก็เพื่อพระของราชันฯ เพราะฉะนั้นจึงขอพระเจ้าเรียนมาเดอน ราชเจ้า
เห็นว่าเป็นการควรจะให้พระมหากษัตริย์ ทรงเลือก และทรง แต่งตั้งตามเงื่อนไขที่
ราชเจ้าได้เสนอมานี้แล้ว

๑๐.๑๖ น.

พล.ท. ชูชีพ มั่นศิลป์ สนิทโยธารักษ์ : มีปัญหาในการที่
สภาทั้งสองควรจะมีการเลือกตั้งอย่างไรนี้ สำหรับสภาล่างหรือสภาผู้แทน
นั้น ราชเจ้าเห็นว่าจะไม่ปัญหาอะไรอีกแล้ว ปัญหาที่ยังมีออกก็คือปัญหาใน
เรื่องเกี่ยวข้องกับสภาสูง ในเรื่องนี้ได้มีท่านสมาชิกผู้แทนได้อภิปราย
กันมามากมายแล้ว เพราะฉะนั้นราชเจ้าจะขอตั้ง เป็น เรื่องที่ในสำคัญ
เสีย และจะกล่าวเฉพาะสิ่งที่ราชเจ้าเห็นว่ามีความสำคัญ ในเรื่องความ
คิดที่ว่าควรจะได้มีวิธีการอย่างไรว่าจะได้มีการเลือกตั้งกันอย่างไร ในการ
นี้เราจะเป็นหรือวางหลักการเสียก่อนว่า สำหรับสมาชิกสภาสูงนี้ซึ่งมี
หน้าที่ในการที่จะยับยั้งกฎหมายของสภาผู้แทนนั้น ควรจะประกอบไปด้วย
บุคคลอย่างไร ในเรื่องนี้ราชเจ้าเห็นว่าน่าจะประกอบไปด้วยบุคคลซึ่งทรง
คุณลักษณะ ๓ ประการ คือ ๑. เป็นคนดีในทางเกตุประอบดี และ
๒. ต้องเป็นผู้ที่มีอาชีพหรือมีความชำนาญในวิชาชีพทางๆ ตามความหนัก

เหมาจะยังมีชีวิตตามตัวตักต่าง ๆ แค่นี้ดำรงไป และ ๓. ควรจะเป็นคนที่เป็น
กตาง ดำรงอยู่ในเรื่องที่เราจะคิดกันได้คิดในทางชีวิตประจักษ์เพื่อที่จะได้อ่าง
ใจได้ทัน ถ้าหากว่ามีภาระติดค้างโดยราษฎรทั้งไปแล้ว ถ้าจำเป็นจะต้องมีการ
ดำเนินการติดค้าง ข้าราชการควรจะมีความที่ๆที่ไรหรือจะใหม่ทำทำการ ในการ
ยังมีตามความประสงค์เราจะไม่สมควรเป็นอันมาก ถ้าหากว่าไม่สมควร
กันเป็นอันมากแล้ว ก็จะทำให้ความประสงค์ของเราไม่มีความมุ่งหมายไป

สำหรับ ในประการที่ ๒ ที่เราจะใหม่คิดมีความซื่อสัตย์ในสาขาวิชา
ต่าง ๆ ตกต่างหาก ถ้าหากเราให้ราษฎรทำการติดค้าง ก็จะไม่ได้อีกความ
มุ่งหมายในประการแรก ก็คือว่าจะไม่มีคนหรือบุคคลที่ ๆ อย่างของพระเจ้า
ผู้สร้าง ทุนทรัพย์ของของหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่ง ถ้าหากว่าราษฎรติด
ค้างแล้ว เราจะไปเปอร์เซ็นต์ของจำนวนผู้ที่มีคนหรือคนต่าง ๆ ตามตัวตักต่าง ๆ
เหล่านี้ให้เหมาจะส่งได้อย่างไร อาจจะหนีไปในทางใดทางหนึ่ง แล้วใน
ที่สุดความประสงค์ก็จะเสื่อมลงไป

ส่วนประการที่ ๓ ควรจะเป็นกตาง ๆ ข้าราชการ เห็นว่าถ้าหาก ถ้าให้
ราษฎรติดค้างและมีผู้สมัครติดค้างแล้ว การที่จะติดกันนั้นย่อมมีความ
ความไม่เที่ยงไม่บริสุทธิ์เสมอ เพราะในการติดค้างของเขานั้น ที่ไม่ใช่ที่จะ
มีในระบอบระบอบหนึ่งแล้ว ก็จะมีทั้งที่ส่งคนเข้าทำการแจ้งขึ้นการติดค้าง
ถ้าเช่นนั้นก็ ความไม่เที่ยงไม่ในทางใดทางหนึ่งก็ย่อมจะเป็นธรรมดา
เพราะฉะนั้นจึงเป็นไปอย่างนี้จากถาดอน การที่จะให้ราษฎรทำการติด
ค้างนั้น น่าจะไม่ได้ความดีประสงค์ที่จะได้ราษฎรความคนแต่จะระบอบถาดอน
มา แต่ผู้ทำการติดค้างก็ควรจะเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรง
เป็นกตาง และอีกอย่างจะใจบุคคลที่ ๆ ให้เข้ามาช่วยราชการบ้านเมืองได้
และการทำเรื่องไม่เอาธุระจะมีอำนาจ ทั้งราษฎร บัดนี้ ก็คือพระบาท เป็นระบอบ
การของพระบรมราชโองการ โดยที่มีคนผู้ให้รับ ส่วนของ อภิสิทธิ์ใน การคิด
ติดค้างกัน ในเรื่องผู้สมัครเข้าศึกษาเราอาจจะแก้ไขได้ ตามที่เราร่างวิธีกรณ

ได้ในการที่พระเจ้าทรงวางในพระทัย เพื่อป้องกันให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ ทรงดำเนินมาได้ตลอดโดยพระองค์เอง และต้องมีการรับสนองพระบรมราชโองการ นั้นก็ไม่จำเป็นจะต้องเป็นรัฐบาล ความเห็นเห็นการเดิม นอกจากนั้นก็ยังมีปัญหา ในพระองค์เกี่ยวกับอำนาจสภาผู้แทนราษฎรได้ช่วย ในตำแหน่งบิชอป คอลเลกต์ หรือไม่เพียงไรนั้น ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ไม่ถึงระเบียบการที่พระเจ้าทรงวางตนกัน ในขณะและเชื่อกันมาซึ่งต้องมากกกังไม่เห็นด้วยในการที่จะให้ช่วยกันต่อข้อขัดข้องจากงานกันมีปัญหาคือไปว่าเราควรที่จะให้เป็นการชั่วคราวหรือเป็นการถาวร นั้นความ ในขณะข้าพเจ้าชกจะขอเวลาสถานที่งานเรียนหนังสือและความเดิม ที่ข้าพเจ้า ได้กล่าวมาแต่ในครั้งก่อนอีกครั้งหนึ่ง คือในเรื่องที่ความห้องปกครองที่ดำเนินการ ของประเทศบ้านเมืองว่าจะรอดไปได้แต่ไหนเพียงใด ทั้งนี้เพราะเหตุว่าอย่าง ไร ๆ ก็กีดกันการที่จะเห็นงานสำหรับประชาชนโดยเรา ดังมี พระกตกร เมื่อก่อน รัฐบาลของหม่อมเจ้า และขอให้ระลึกว่าในเรื่องพระกตกรเมืองเรายังไม่ได้จัดการ เป็นถ้าอื่น เพราะผู้เริ่ม ทำการใหม่พระกตกร เมืองยังไม่มี นโยบายหรือ ขันมคคิ นนนอนเชียงใหม่ การจัดการของกิจการยังไม่เห็นผลแห่งและนอกจากนั้นข้อ สักปัญหาที่ สภาผู้แทนราษฎรต่าง ๆ ไม่มีความมั่นคง ในกตมคคิอาจจะ เห็นเหตุอื่น เช่นอื่นพอช่วยมาก และขอให้งานระดมสภาผู้แทนราษฎรซึ่งคือสภาผู้แทนและสภาผู้แทน ของผู้แทนที่พระเจ้า ทรงสถาปนา แทนที่เราลาคณว่า จำเป็นต้องช่วย กระชั้นชิด ในองการบริหารที่กันหน้าที่ คอบคุมการควบคุมไม่ สามารถแยกที่กระทำกิจการ ของประเทศหรือไม่ก็ตาม การที่คิดหรือไม่มีความชอบที่การบริหารที่องการ ของรัฐบาลหรือในองการบริหารใน การเมืองเรา จำเป็น ต้องได้รัฐบาลที่คิดแล้ว บริหารงานไป ด้วยความ มั่นใจ โดย ที่ไม่ต้อง กังวลถึงการ ที่จะต้องล้ม ลุดตก กตกรแล้วการการบริหารของประเทศก็จะเรียบร้อย เราอาจจะสังเกตได้จากปัญหา การนี้ที่กล่าวมาทั้ง ๆ ไม่ที่เรามีความเชื่อศ หรือหาว่า ๆ หรือเรามีความ ขอเองกัน มากมาย นั่นก็ เป็น เรื่องที่ เกี่ยว ของ กับ ทาง การ ปฏิบัติ ของ รัฐบาล เป็นไทย

เพราะฉะนั้นเหตุใดเราจึงไม่คิดค้นหาโอกาสอื่นใดอื่นหนึ่งที่จะให้ได้ซึ่งรัฐบาล
ทั้งคณะมีความมั่นใจในการที่จะบริหารราชการภายในระยะที่เรากำลังทำอยู่ ถ้า
หากว่าเขาทำไม่ได้เราก็มีทางที่จะคิดออกไปเสีย และมีความมั่นใจในการที่จะ
บริหารราชการภายในระยะเวลาที่เขามารับบริหาร ถ้าหากว่าเขาไม่ได้ เขาก็มี
ทางคิดเขาออกไปเสีย ถ้าอย่างนั้นแล้วจะทำให้ประเทศบ้านเมืองดำเนินไปเป็น
ที่เรียบร้อยได้ ในข้อนี้ขอโทษที่กล่าวการที่เราจะได้รัฐบาลที่ดี จะต้องคิด
ถึงผลประโยชน์ของการเป็นรัฐบาลเสียก่อน ใครก็ตามที่จะจัดตั้งรัฐบาลขึ้นนั้น
จะต้องคำนึงถึงทุกข้ออย่างไปว่าตนจะอยู่ได้เพียงใดกับบริหารงานในตำแหน่งนั้น
ประสงค์ของตัวหรือไม่ ก่อนคำนึงในข้อนี้ทำให้มันไปถึงการเลือกตั้ง คณะ
ที่จะบริหารราชการร่วมกันโดยที่พรรคต่าง ๆ ยังไม่ได้ประชุม กลุ่มคนใดมากพอที่
จะเลือกตั้งเข้ามาบริหารงานได้ทุกตำแหน่ง เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงจำเป็นต้องไป
ขอวิธีอื่นซึ่งนอกจากวงข้างเข้ามาทำการบริหารร่วมกันการนี้เป็นการ
กระทบกระเทือนในองการของพรรค มีการแตกแยกความคิดเห็นกันในภาค
คือไป หรือไม่เช่นนั้นในการปฏิบัติราชการก็จะต้องมีการเอาอกเอาใจกันต่าง ๆ
มีฉันทนาการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมได้ความที่เราได้เห็นมาแล้ว หรือบางที
เมื่อเวลาที่เราเป็นรัฐบาลแล้ว รัฐบาลนั้นไม่คิดแต่ปัญหาที่ตนรับผิดชอบในรัฐบาลนั้น
แล้วเสียเลยอาจจะปรากฏขึ้นดังที่เห็นมาแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่
ขอแจ้งขอให้ความสามารถทั้ง หลายได้คำนึงถึง ข้อนี้และต้องนึกครม.ใจว่าถ้าเรา
จะจัดตั้งรัฐบาลขึ้น สมมติว่าอาจจะพร้อมได้แล้ว เราจะต้องมีรูปโฉม และ
จะมีความมั่นใจได้แน่นอนและจะดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินได้โดย ความซื่อ
สัตย์สุจริตและเด็ดเดี่ยวโดยไม่คำนึงถึงอำนาจใดใดในสภาในทางที่ไม่สมควร
ในข้อนี้ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกท่านถ้าหากว่าได้คิดของแล้ว คงจะรู้สึกดีด้วยใจเป็น
อันมาก ด้วยเหตุเช่นนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นด้วยเมื่อเราปรับเปลี่ยนแก้ไขกับ
สภาแล้ว ในข้อนี้ขอเราเรียนแล้วว่า สำหรับสภาผู้แทนนั้น ถ้าหากมีความ
ความหวังและจะเห็นความปรารถนาของประชาชนด้วยผู้แทนที่ไม่ครบถ้วนในชาติทุก

จริง เพราะความคุ้มค่าลดลงเพียง ๒๐ % เท่านั้น กะมอเรนเห็นแล้วเราจะมั่งคั่ง
 สูงอดทนกว่าหนึ่ง และถ้าอย่างนั้นจะประกอบด้วยบุคคลที่ทรงคุณวุฒิและจะ
 กลางแต่ก็ทำไม่เพราะไม่หนักง้อให้สภาสูงไปร่วมมั่งคั่งกับสภาล่าง เพื่อ
 รัฐมนตรีได้มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึง ต้องมีการเอาใจ
 พรวนเอาใจพอก เพราะถ้าไม่กะมอเรนแล้ว งานก็ไปไม่รอด ถ้าจะร่วมเช่น
 นั้นโดยไม่คิดแบ่งแยกอำนาจเป็นผู้แทน นี่เป็นส่วนของพระมหากษัตริย์ทรง
 เลือกว่าตั้งแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าถาวรอนนักคงจะเรียบร้อยไปได้ และถ้าหากว่า
 มั่งคั่งรัฐขนาดไม่คิด ก็จะไม่สามารถชักจูงใจสมาชิกส่วนมากให้เห็นด้วยตาม
 ไปได้ และก็ยังมีส่วนชักจูงส่วนหนึ่งซึ่งเห็นความยุติธรรมอยู่ เพราะฉะนั้น
 ในเรื่องข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าเราขอมาด้วยตามไปก็มีความคิดและให้เป็นที่
 ระวังหนึ่ง คือเมื่อเราขอเราเอาเด็กตั้งครบจำนวนเกินกว่า ๕๐ % ขึ้นไปแล้ว
 ถ้าอย่างนั้นเราเด็กเอาสภา สูงตามเรื่องนี้ ของเรา ขึ้นไปเป็นสภา สูง ความเดิม
 เดิมหน้าตาก็ยังขยับเท่ากัน ถ้าอย่างนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าบ้านเมืองจะไม่รอด
 หลุดจากที่เป็นอยู่ในขณะนี้แล้วขอให้ทางตั้งอาจจะ ปฏิบัติได้แค่นั้น หรือตั้งมา
 ด้ไว้ในสมัยรัฐสภาครั้งก่อนๆบ้าง บางท่านเห็นว่าถ้ากำหนดโดยงานนี้เป็น
 การกำหนดพิเศษอยู่บ้าง เพราะไม่มีการกระจัดของเงินนั้น ซึ่งเรา
 ไม่ทราบว่ามีอะไรประชาชนจะไปเลือกตั้งผู้แทนมาจากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์
 ได้ บางท่านได้คิดว่าถ้าหากกำหนดเช่นนั้นแล้วจะเขียนลงไปในเรื่องธรรมนูญ
 ตามบท ในเรื่องนั้นข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องของกระทรวงมหาดไทยว่ามีความ
 มีระดับที่เห็นเราอาจจะกำหนดลงไปได้ เช่นประชุมร่วมกันแต่ถ้าหากว่า
 ประชุมร่วมกันจะไม่ทำทุกอย่าง เช่นเรื่องการเงินเราเห็นว่าเป็นการสำคัญ
 ควรให้สภาผู้แทนทำโดยแท้จริง แต่เราจะไม่เห็นด้วย การประชุมเฉพาะ
 เกียวของเกี่ยวกับการเงิน ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเราได้เงินการ
 บ้านเมืองต่อไปนั้นจะไม่ยอมตกตกถูกตามแต่ที่ปรากฏมาแต่อย่างใด ข้าพเจ้า
 ขอว่า ๕๐ จึงจะยอม ว่า คำว่า เห็น ไม่ ต่อค คือต้องตั้ง กับ สมาชิก ส่วน มาก

อยากจะทำจึงยอมให้เรลดที่ว่าเราไม่อยากจะให้ประเทศชาติของเราล้มลุกคลุกคลานแล้วจึงเดินความคิดที่จะ ถอดกฎวิมานะ แบ่งเป็นเดือนเป็นดึก ออกไปในทางที่จะเป็นศิกร เราควรคิดถึงผลดีที่จะได้เป็นเกณฑ์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่าในเรื่องความเกี่ยวกับความฉาวระแต่ไม่ฉาว คิดถึงทางต้องฝากผู้แทนกับสภาสูงไว้เป็นไปตามที่ข้าพเจ้าได้เรียนมาแล้ว แต่ว่าให้มีการตรวจคัดให้มาประชุม ร่วมกันเป็น ระยะ หนึ่งเมื่อ ถึงขนาด ที่อาราธนาฎได้ ทำการเลือกตั้งตั้งแต่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปแล้ว เมื่อเห็นว่า เป็นระบอบพรรคการเมือง คิดถึงตัวคนแดงเผ่าที่ดำรงตำแหน่งผู้แทน ประชาชนของเรามีความเข้าใจในความเห็นในการเมืองดีขึ้น เมื่อเขาเลือกตั้งแทนขึ้นมาเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์แล้ว เมื่อบ้านเมืองจะร่มเย็น ไปด้วยความเห็นชอบใหญ่ของนครหลวงราชบุรีแล้วพวกเราก็ยอมรับ.

๑๐.๓๑. 11.

นายของ โสภภักดิ์ : ข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจมากในการที่จะยื่นขอเพื่อจะพูดคัดค้านท่านนักปราชญ์ราชบัณฑิตใหญ่บางคน แต่อย่างไรก็ตามก็จะเรียนสั้นๆ อยากจะปลงอาบัติกับท่านเสียก่อนว่าข้าพเจ้าหาหมายในทางที่หวังว่ารัฐธรรมนูคนหนึ่ง อันก่อนนี้ได้พูดกันมาแล้วว่าข้าพเจ้าได้เห็นหลายท่านมีข้ออ้างต่าง ๆ กัน เช่น ขอประทานโทษ คือ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมชว่าควรที่จะให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนนั้นไม่เป็นประชาธิปไตย และถึงกล่าวนั้นจะผิดสมรรถนาชาติที่ราชคดีอยู่ ส่วนข้าพเจ้า รู้สึกว่าท่านนักปราชญ์ คือว่าท่านจะเอาประชาธิปไตยแบบไหน มีนั้น ๒ อย่างที่เราใช้อยู่เวลานี้คือ แบบที่พระมหากษัตริย์เป็นประมุขแบบหนึ่ง แต่อีกแบบหนึ่งแบบวิมันดิก มี ๒ แบบ แล้วถ้าแบบวิมันดิกเขาให้ประชาชนเลือกตั้งด้วยอย่างรัฐธรรมนูเพื่อเฟรกันขบถนั้น มาตรา ๓ นั้นขอให้อธิบาย ๆ เกี่ยวกับผู้สมาชิกวิมันดิก ๒ คน นั้นเป็นของอเมริกัน ไม่ใช่แบบของไทย ไม่ใช่แบบปกครอง

มีพระมหากษัตริย์โดย ถ้าหากว่าเราจะตั้งเซ่งหนึ่งตั้งถักแบบของอังกฤษคือ
 เราตั้งเป็นมารดาแห่งประชาธิปไตยซึ่งเราให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกไปหมด
 ทีเดียว ยิ่งกว่านั้นเรายังจับออกอีกว่ามรดกจะได้อยู่กับเรา แต่ว่าในประวัติศาสตร์
 อำนาจพระมหากษัตริย์ประเทศไทย ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยทีเดียว อีกประการ
 หนึ่งท่านเป็นห่วงใยว่าจะเกิดอำนาจใดหลังราชบัลลังก์ ก็อย่างว่าถ้าวาทให้
 ตำนานพระมหากษัตริย์มากเกินไปยิ่งทุกทอย่างคราวก่อนแล้ว ทั้งจริงไม่ใช่
 เป็นเช่นนั้น เป็นกาวที่ไม่ใช้จนมาต่างหาก ข้าพเจ้าขอคัดค้าน ก็คือกรทอน
 อำนาจสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างหาแจ้งเกิดเรื่อง เพราะพระมหากษัตริย์แล้ว
 ถูกระบอบทรนเพราะอะไร เพราะมีกรทอนอำนาจ อย่างทำก่อนราชบัลลังก์
 ของท่านจะถอดถอนแต่ทั้งมหาดเล็กห้องพระบรรทม ราชเลขาธิการ ก็
 ไม่ได้....

ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ : นี้อธิให้ญู่ไปประเด็น

นายจิ่ง ใจภักดี : หนักค้ำหนักถาวร พูดในประเด็นนี้ หนัก
 วิตกกังวล ผมเห็นไม่ได้ พุฒยสภาอาจจะต้องเป็นพระระดมชาติทั้งผู้แทน
 เดอกรมนี่ แต่ทว่าจุดมุ่งดำในหลองทรงเลือกตั้ง ไม่ใช่ในหลองทรงเลือก
 ตั้งตัวเองคนเดียว แต่คือในแห่งตั้งก็ยังมีมากด้วย ข้าพเจ้าเห็นความของจน
 เพราะฉะนั้นท่านอาจบอกว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนั้น ข้าพเจ้าไม่เพิกเฉย
 อีกอย่างหนึ่งระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเรากล่าวว่า พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้ง
 ภูมิสถาโดย่างของ อังกฤษซึ่งเป็น ระบอบ ประชาธิปไตยของนัก มีพระมหาก
 กษัตริย์ แต่ว่าไม่เราอาจเป็นตั้งบรรณาธิการ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย
 เลย แล้วข้าพเจ้าคิดว่ามีมากที่สุด ๔๐ คนตนนั้นก็ ประชาชนทั้งหลายก็เห็น
 พระบรมวงศ์ก็พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทักทวน คงจะ ไม่ชอบ กลับเป็น
 ตั้งบรรณาธิการ เพราะว่าจะอาจจะมีเหมือนกันข้าพเจ้ารับรองไม่ได้ แต่ว่า
 มนุษย์ทั้งความคงทั้ง ณ ไรศาคิด แล้วท่านอาจประอดที่จัดตั้งพระเจ้ชวอด
 แต่ข้าพเจ้าอยากจะ คัดค้าน ฉะนั้นไม่ใช่ ให้ท่านจัด พระมหากษัตริย์ ไปรับ จัด

ครอบงำ เพราะไม่มีอำนาจ ถ้ามีอำนาจก็จะวิ่งไม่แพ้ ราชเจ้าอยากจะทำด้วย
 ควันฉัตตอเวีย ควันฉัตตอเวียมีอำนาจเพราะประชาชนนับถือ ชาวอังกฤษ
 เราคิดว่ามันเป็นเจ้าอยู่หัวในสมัยนั้น หมายความว่ามีความคิดหนึ่งเป็นคนที่หนึ่ง
 มากที่สุดแล้ว ควันฉัตตอเวียก็ให้ทานออกจากตำแหน่งตั้งราชบัลลังก์
 ก็ไม่เห็นมีใครไปคัดค้านอะไรได้เลย เพราะฉะนั้นเราจากที่นั่นด้วยบางที
 ทานอาจจะมีความกลัวจนเกินไปแล้วที่นั่นท่านบอกว่าคุณจะให้พระมหากษัตริย์
 เล็กตั้งใหม่ดี ให้ประชาชนเลือกดีกว่า ราชเจ้ายิ่งไม่เห็นด้วย เพราะเหตุว่า
 ประชาชนจะเลือกได้อย่างไรถ้าหากว่าไม่เคยมีชื่อ พระมหากษัตริย์มี
 เครื่องมือมีศักดิ์ซึ่งท่านอยากทำอะไรเรียกได้ทั้งหมด แล้วท่านหวังไว้ว่าเป็น
 อย่างไร ประชาชนต่างก็ไปทำมาหากินของแล แลตามเข็มนาฬิกาอันนี้
 เล็กตั้งมาซึ่งถ้ามีแทนที่ดี เล็กตั้งมาซึ่งเทศมนตรีก็อะไรอะไรก็เข็มนาฬิกา
 เข็มที่แสดงให้เข็มนาฬิกาจะเข็มนาฬิกาแล้ว เพราะฉะนั้นพระมหากษัตริย์
 ในฐานะที่ทรงเป็นประมุขเป็นเอกอภิมุข ถ้าไม่ทรงมีศรัทธาแล้วควรให้ทรง เล็ก
 ตั้งอีกอย่างหนึ่งซึ่งถ้ามีก่อน ๆ บอกว่าควร จะให้ราษฎร เล็กตั้งหนึ่งให้พระ
 มหากษัตริย์เลือกออกทรงหนึ่ง ราชเจ้าก็ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุว่าถ้าให้ราษฎร
 เล็กตั้งหนึ่งก็ไม่เป็นดีภายหลัง เพราะเหตุว่าราษฎรนั้นอาจจะเลือกมาโดยมี
 พรรคการเมืองก็ได้ เป็นอะไรก็ได้ ถ้าหากพรรคการเมืองของพวกในสมัยนั้น
 เห็นอย่างไรเขาก็เห็นด้วย เพราะฉะนั้นสมัยนั้นไม่มีประโยชน์ ไม่เป็นสถา
 ปัตยกรรม

อีกอย่างหนึ่งที่ท่านสมาชิกบางท่านพูดว่าโปรดปรานพวกนี้ ราชเจ้า
 ไม่เห็นด้วยเป็นอย่าง เมื่อท่านได้พูดแล้วเรื่องนั้นไซ้โดย เป็นไป
 ไม่ได้ และจะไม่ไร้อย่างนี้ แต่จะเสียไปด้วยกันก็ได้ เพราะฉะนั้นเป็น
 ไปไม่ได้ อีกอย่างหนึ่งที่จะกำหนดว่าเมื่อถึงคราวที่ประชาชนพลเมืองมาลง
 คณะหนึ่ง ส. เปรอเรนคินไปแล้ว จะได้คืนอำนาจจากพระมหากษัตริย์
 มาให้ประชาชนราชเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะเหตุอะไร เพราะเหตุว่ากำหนดชน

LIRT

มีหลายประการอย่างที่เจ้าคุณเทพวิฑูรย์เคยบอกไว้ คือไม่ว่าเมื่อไรจะ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ สมมติว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์นั้น อำนาจก็มาให้พระมหากษัตริย์ พอปีหน้าราษฎรไปเลือกตั้งเพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างนั้นจะว่าอย่างไร ก็คล้ายๆ กันว่าเลือกตั้งไปหลายตามา ไม่ควรจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญเลย ข้าพเจ้า เห็นว่าเป็นการดีให้วุฒิสภาโดยพระมหากษัตริย์ เลือกกันเป็น การดี และ ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับท่านเดชาฯ ที่ว่าพระมหากษัตริย์ได้เลือก คน ที่มีควมรู้เรา มา เพราะว่าในระบอบโลกความรู้ไม่เพียงพอ และเราจะได้เลือกเห็นคนดี ๆ มา ช่วยกันทำงาน ข้าพเจ้าเห็นว่าแบ่งงานกันทำ ไม่ใช่แบ่งแยกกัน แต่ไม่ควร ระวังจะอะไรเลย อีกอย่างหนึ่งถ้าหากว่าเราได้วุฒิสภาที่ดีไปแล้วจะทำให้ รัฐบาลมีความมั่นคงขึ้นอีกมาก คือรัฐบาลจะไม่คล้อยตามแต่ใครจะไม่ถ่มถก คลกคลาน เป็นประโยชน์คือประเทศมาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอสรุปและเห็น ว่าควรจะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้ง ทั้งหมดตาม แบบอย่างของ ประเทศยุโรป โดย ที่สมบูรณ์

๑๐.๕๐ ๑๔.

พระยาปริศนากุเบศร : ก่อนที่เราจะลงมติและวินิจฉัยว่าการที่ จะมีสภาสูงหรือวุฒิสภาโดยที่จะให้ใครเลือกกัน / ข้าพเจ้าขอขอความเห็นในทิ หน้อยเพื่อจะพูดถึงความจริง และขอเชิญท่านทั้งหลายมาฟังข้อความจริงที่เป็น มาแต่เดี๋ยวก่อนดีกว่าที่จะไปนึกฝัน ๆ ว่าประเด็นจะเป็นอย่างนั้น ประเด็น จะเป็นอย่างนั้น ข้อที่หนึ่งและข้อที่ในสมัย ก็ว่าการที่ใดมีการเปลี่ยนแปลง การปกครองนี้ เราเอาอย่างเข้ามาในข้อนี้ และนอกจากนั้นการทำงานของ เรา ก็ยังเป็นเดาตามชยมาก ยังมีหนังสือ ๆ คิดว่าที่เราได้ทำการมาเดี๋ยวนี้ ท่าน พงศสหายที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลง การปกครองเป็นผู้เข้าใจใน การปกครอง มาถ กกว่าข้าพเจ้าเสียอีก ได้เข้าใจได้มั่งกั ประการหนึ่งยังมีคนมาก ได้วิพากษา วิจารณ์ ทำมาแล้ว ท่านทั้งหลายย่อมทราบแล้วว่าเมื่อแรก ๆ มีการเปลี่ยนแปลง

การปกครองส่วนภูมิภาค ๑ ประเภท ประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ ท่านทั้งหลายที่เปลี่ยนแปลงการปกครองได้ประคับประคองกันมา เรามีสมาชิกประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒ มาจนกระทั่งถึงพฤษภาฯ มานานแล้ว เมื่อรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ซึ่งคณะรัฐประหาร ได้เขียนขึ้นมาใหม่ก็เกิดมีมติมหาชน เห็นว่า เห็นได้ว่าผู้เอาใจใส่ผู้เปลี่ยนแปลงการปกครอง ท่านได้คิดของทุก ๆ อย่างมาจนกระทั่งรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าไม่รู้อีก ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามีรัฐธรรมนูญเป็นผู้เปลี่ยนแปลงหรือไม่ ข้าพเจ้าอยากทราบว่า ไม่อยากพูดถึง ข้าพเจ้าขอเรียนท่านทั้งหลายให้รู้สักว่า ท่านทั้งหลายมีมติว่า รัฐประหารเป็นผู้เอาใจใส่ในการเปลี่ยนเมืองใหม่อันนี้ จนถึงได้คิดเปลี่ยนแปลงการปกครองมาจนถึงซึ่งรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาให้เรา นั่นเป็นเหตุอันว่าท่านมาขอเป็นอย่างไร แต่ก่อนอย่างไร ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่าจะมีสภาผู้แทนราษฎรที่จะตั้งเราพวกนี้คิดถึงเดือนนี้ เราปฏิวัติไม่ได้ว่าเราเขาอย่างเรา มา เราขอรับไว้ ขอรับไว้ ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามันเปลี่ยนแปลงการปกครองคิดจะขอรับไว้ใคร แต่เหตุผลที่เป็นมาแล้วทำให้เห็นว่าเราเขาอย่างอื่นก็ถูกมาก แต่เราขอรับไว้ประเทศอังกฤษเป็นแม่บทของประชาธิปไตย ท่านได้มีท่านสมาชิกบางท่านบอกว่าที่เมืองอังกฤษเขามีเจ้าดยุคพลุสก็เขาก็จะเสกกัน ข้าพเจ้าไม่เคยไปอังกฤษจริง ๆ เคยไปแค่บนกระดาษของหนังสือพิมพ์ หลังจากการประชุมสภาของอังกฤษทุก ๆ อย่างก็ผ่านมา ก็ยังไม่เห็นว่ามีสภาผู้แทนราษฎรเปลี่ยนแปลงกัน แต่ได้ยินมาได้อ่านมา เห็นว่าเจ้าดยุคพลุสทำประโยชน์มากทั้งคนในเจ้าดยุคพลุสคนต่างถิ่น นั่นคือยังกว่าข้าพเจ้า ซึ่งแม่คนที่เห็นว่ามีศักดิ์เขาฉลาดข้าพเจ้าก็ยอมรับ เห็นว่าการที่เขารูปปั้นก็กันมาเขาปฏิวัติ กันยอมรับยอดี คนได้เคยมีคนที่ว่าเราเป็นสภาผู้แทนราษฎรอย่างไร ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่าให้มีสภาเพียงผู้ใด ยืนยันแน่แล้ว แต่ทำในข้าพเจ้าก็อาจจะเป็นอย่างนั้น และทำไม่ทำต่อจะให้เป็นเด็ก แต่ขอเพียงคนเดียวให้ในหลวงจะเด็กหรือใครเด็ก ท่านทั้งหลายยังถามว่าเรานับถือในหลวง เรา

LIRT

ยกในหลวงเป็นผู้นำเป็นที่หนึ่งของชาติไทย เราได้ใจแล้วเราจึงให้เด็ก
 ท่านทั้งหลายว่าประเดี๋ยวในหลวงคายมือ ยๆ จะทำอย่างไร มีทั้งคุณคงโทษ
 ทุกสิ่งมีทั้งคุณและโทษ ไฟทั้งท่าคุณและโทษ นึกถึงท่าคุณและโทษ บาง
 ท่านบอกว่าในหลวงชอบคนผิด จะเลือกผู้แทนราษฎรผิด แค่นี้จนท่าน
 ทั้งหลายย่อมทราบตัวอย่างในประเทศอังกฤษ เขาก็มีทั้งรับชมจริงในหลวง
 เหมือนกัน แล้วทำไมเราจะไม่ให้ในหลวงของเราทำรับชมบ้าง บาง
 ท่านอาจจะสงสัยว่าในหลวงของเราจะเขี่ยคนอย่างนั้นออกไปแล้ว เมื่อ
 เราได้ใจความโดยวางใจในหลวงไปแล้ว เช่นไม่การเบียดเบียนผู้ตกทุกข์ได้
 ในการปกครองสังคมนัก ก็ด้านไม่ใช้ตัวถ่วงกว่าจะไล่เด็กส่งมาศึกษา
 ส่งหรือ ท่านเด็กทำไม ใ้หม้ทำไม ข้าพเจ้าขอเสนอว่า อังกฤษเป็นตัวอย่าง
 พอดีแล้ว ท่านทั้งหลายผู้รักของอังกฤษมากกว่าข้าพเจ้า เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าไม่จำกัดของพูด จึงขอพูดแต่เพียงสั้น ๆ ว่าถ้าจะเป็นอย่างเขาก็คงเหมือน
 กัน แต่ท่านทั้งหลายบอกว่ามีข้อข้อหนึ่งบอกว่า วิทยาลัยหรือศึกษาดังนั้น
 ไม่ค่อยอย่างหนึ่งคือว่า มีค่าตอบแทน ข้าพเจ้าขอกล่าวในท้าวว่าข้าพเจ้าเป็น
 คนจนท้าวราชการมา ๒๓ ปี แต่ไม่ได้มาเห็นจ่านายเลย แต่ในกรณีข้าพเจ้า
 เขามารวมกันไม่เคยนักเลยว่าจะได้เงินเป็นค่าตอบแทน และข้าพเจ้าเชื่อว่า
 คนที่รักในท้าวทุก ๆ คนที่เขามารวมในท้าวคงจะไม่เคยนักว่าจะได้เงินหรือเปล่า
 เหมือนกับข้าพเจ้า เรือว่าเราก็คงเกียรติยศของเขาเป็นใหญ่ ข้าพเจ้าก็
 เคยรับราชการมาตลอดถึง ๒๐ กว่าปี ข้าพเจ้ารู้จักเกี่ยวกับยศยศของท้าวใหญ่ยิ่ง
 กว่าเงิน แต่ขอให้มีเวลาสักทีหนอยไปหาเงินมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องข้าพเจ้า
 ก็พอแล้ว ชนนี้มันจะพูดกันเลยในเรื่องค่าตอบแทน แต่ขอกล่าวกัน
 เมื่อเรามีในหลวงที่เป็นประมุขของเราแล้ว และเรามีสภาผู้แทนแล้ว ก็ไม่
 เราจะไม่ให้ประมุขของเราเป็นผู้ตั้งสภาซึ่งศึกษากัน จวบเป็น ทบปรกษา เมื่อสภา
 ตั้งขึ้นมาแล้ว ก็ให้สภาผู้แทนตั้งท้าวเป็นความประสงค์อันแท้จริงของ

ราชฎหรือเปล่า จะเอาอย่างนี้จะทำอย่างนี้ถึงเวลาที่จะทำงานแล้วหรือ
 ยังเพื่อจะให้ดูมีงาได้พิจารณาอีกฝ่ายหนึ่ง เพราะว่าเราบอกว่าคุณมีงา
 ที่เป็นอยู่ถ้านเป็นคนเก็บมาขายทั้งนั้น ข้าพเจ้าเคยเห็นงานมาแล้ว ข้าพเจ้า
 เป็นผู้พิพากษาและได้เคยทำผิดแต่เมื่อครั้งยังหนุ่ม ๆ และเคียดแค้นข้าพเจ้าก็ได้
 ปฏิญาณว่าถ้าเป็นเหตุการณ์อย่างนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ทำอะไรนอก ข้าพเจ้า
 รู้สึกว่าคงมีคนคิดจะดลใจให้โดยวิธีอื่น ๆ นอกนั้นเรานี้ในหลวงเป็นประมุข
 และมีบุคคลพวกหนึ่งคอยดูว่าขึ้นราชฎได้ตกลงมาจริง ๆ อย่างนั้นหรือเปล่า
 ทั้งพูดความจริงแล้วเหตุการณ์ก็เป็นมาแล้วจากต้นราชฎข้าพเจ้าไม่ทราบว่
 ท่านทั้งหลายใครประสงค์หรือยัง เมื่อเหตุการณ์เป็นอย่างนี้ ท่าน
 หงหลายควรจะให้เวลานิดหน่อยมีหลายเรื่อง หลายราย ซึ่งข้าพเจ้าจะไม่ค่อย
 วิจารณ์ผู้หนึ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าถ้าถึงนั้นควรจะให้ต้นเล็กพระเจ้า
 อยู่หรือเป็นผู้ทรงเลือก และทมิในข้าพเจ้าจึงว่าไม่ควรให้ราชฎเลือกต้นเล็ก
 ผู้มีเกียรติหรือดั่งนี้มา ๆ ได้พูดแล้วซึ่งถ้าให้ราชฎเลือก แต่ทมิในข้าพเจ้าว่า
 ไม่ควรจะเป็นราชฎเลือก ท่านต้นเล็กผู้มีเกียรติ ขอโทษ คุณหลวงสัญญา
 พูดแล้วซึ่งข้าพเจ้าเห็นได้ว่าถ้าให้ราชฎเลือกข้าพเจ้าเรียนคือท่าน ข้าพเจ้าจะไม่
 ได้มาเห็น ท่านทั้งหลายข้าพเจ้าถือว่าบุคคลในห้องนี้และบุคคลนอกห้องนี้
 ๙๐ เปอร์เซ็นต์ทุกคนนับถือในหลวง รักในหลวง เมื่อในหลวงเรียกเรา เรา
 ไม่อยากจะรัก ข้าพเจ้าไม่ชอบที่จะรัก อะไรก็ได้ที่ให้เด่นให้โตด้วยความ
 ยินดี น้อยในกระดุกในถ้วยคนในบิคารมารดาสอนเรามาว่าในหลวงมีบุญคุณแก่
 บ้างเมื่อท่านมานานแล้ว ยินดีทำให้เราเข้ามา ราชฎเลือกข้าพเจ้าไม่สมควร
 ๑๐๐ คนที่อยู่ในเรือนนี้ไม่มี ๙๐ เปอร์เซ็นต์ต้นเล็ก ทำไมท่านทั้งหลายท่าน
 หากินแล้วแล้วแล้ว แต่ข้าพเจ้ามีข้อพิพาทขอความพอได้ปากได้ท้องได้
 ฟังงานของตัวเองยังดีกว่า คิดว่าที่จะไปต้นเล็กเพราะอย่างไรเสียหัวของ
 แล้วด้วยเพื่อกันหนุ่ม หลวงสัญญา ๆ พูดแล้วทำให้ราชฎเลือกท่านไม่
 ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๐๐ คนอย่างที่เราเห็นเราเห็นขอเหตุการณ์แบบนี้แล้ว ท่าน

ก็มีคนทวนเทมชนกัน ข้าพเจ้าไม่ได้อาจจะไม่ เพราะฉะนั้นการที่เรา
มอบหมายให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งทั้งหมดนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย แต่
บางท่านได้กล่าวถ้าหากว่าไม่ให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งแล้ว เรา
เอาคนที่คิดไหนมา เพราะคนทั้งในความคิดภาคี ทนศักดิ์ จะไม่สมัคร ถ้าหาก
ว่าท่านกล่าวอย่างนั้น ข้าพเจ้าก็รู้สึกสนใจเพราะว่าไม่สมัครกันเอง เมื่อมี
คนไม่คิดสมัครแล้วมันก็ต้องได้บางอย่างนั้นก็จะทำอย่างไรได้ เพราะว่ามันไม่สมัคร
แล้ว ไม่ประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่ง เราจะเอาคนกลางมาจากไหน จะเป็นกลางได้
อย่างไร สิทธิประโยชน์ของราษฎรก็ย่อมผูกพันกับพรรคการเมืองไปทั้งหมด เพราะ
ว่าในระบอบประชาธิปไตย ย่อมมีพรรคการเมืองซึ่งประชาธิปไตยเต็มที่ และ
จะให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งนั้น ในทางนิตินัยพระมหากษัตริย์ทรงเลือก
ตั้ง เห็นทางพฤกติกการณ์นั้นหาเป็นเช่นนั้นไม่ เมื่อเวลานั้นคุณอินทรา
ได้ชี้แจงความละเอียดแล้ว พระมหากษัตริย์ก็ยังคงอาศัยคณะรัฐบาลและ
คณะอภิรัฐมนตรีเป็นที่ปรึกษา ไม่ใช่ว่าพระองค์กระทำเอง เพราะฉะนั้น
อภิรัฐมนตรีก็ รัฐบาลก็ ในเรื่องปัญหาไม่เข้าพวกของคือหวังไม่เข้าพรรค
การเมืองนั้น เห็นจะเห็นไปไม่ได้ ท่านเห็นว่าเสียหายอะไรหนักหนา ข้าพเจ้า
ไม่เห็นเสียหายอะไรเลย ประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยก็ต้องมี
พรรคการเมือง ถ้ายังมีคนกลางมากเท่าไรก็ยังไม่มีคนดูแลการเมือง มันก็
ไม่ใช่ประชาธิปไตย ถ้าเรากลัวพรรคประชาธิปไตยก็ต้องมีพรรคการเมือง
คนที่ดูได้ใจในพรรคการเมืองมากที่สุด ที่จะมากได้ บุคคลที่เราทำงานใน
หน้าที่ก็ต้องรู้หน้าที่ เช่นประธานสภา ฯ เป็นคนของพรรคการเมืองใด
ก็ตาม แต่ในเวลาหนึ่งจะต้องยกต้องเป็นคนกลาง ถ้าหากว่าเราจะประสงค์
จะให้สมาชิกสภาสูงเป็นคนกลางแล้ว ถ้าเราเขียนไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ว่า เมื่อเรามีผลสมาชิกแล้ว คนไหนที่จะมีผลกฎหมาย เพราะฉะนั้น
ก็เขียนบทบัญญัติคนกลาง คนเขารู้หน้าที่ มันเห็นจะมีปัญหาอะไร ที่ว่า

จะทำได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรจะมีอย่างนี้ คือถ้าเราจะปล่อยให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งเองคงจะไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะฉะนั้นเราจึงยกคณะกรรมาธิการ คือถ้าให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้ง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่อีกอีก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ให้ราษฎรเลือกตั้งเข้ามา เลือกตั้ง ๒ ชั้นอย่างแรกคงว่าเมืองคน ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเป็นเช่นนั้น เพราะเหตุว่าในระบอบประชาธิปไตยโดยเราต้องพึงเสียงของ ประชาชนบ้าง ถึงแม้ว่ามีสภาผู้แทนเป็นเสียงอยู่แล้ว ในสภาผู้แทนราษฎร ไม่ใช่ว่าไม่เสียเลย แต่เราไม่จำเป็นต้องเห็นตามรูปในเมืองอังกฤษ เมื่อฝรั่งเศส ซึ่งข้าพเจ้าไม่รู้อะไร แต่สำหรับเมืองไทย ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเป็นเช่นนั้น ที่แล้ว ๆ มาเคยเห็นอะไรไม่คิดอะไรไม่เหมาะต่าง ๆ เพราะเหตุว่าผู้แทนราษฎรไม่ได้ทำงานในหน้าที่ของเขาเองได้เต็มที่ ตั้งแต่ ๑๕ มาจนถึงเดี๋ยวนี้ผู้แทนราษฎรที่ตกเลือกตั้งเข้ามาทำอะไรไม่ได้เลย ไม่ใช่ว่าผู้แทนราษฎรไม่เฉลียวฉลาดหรือไม่เข้าใจไม่ใช่เช่นนั้น จะมีบ้างก็อ่อนหน่อย คนที่ฉลาดเขาใจมีไหวพริบเต็มเปี่ยมหมดก็มักที่จะเยอะเยอะ เขามีโอกาสเมื่อไรก็จะไปทำงานไม่มี เพราะเหตุว่าการเดินการเมืองซึ่งผูกขาดโดย ๆ นี้เอง ให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งภททรงเลือกตั้งคนนั้นคนนี้เข้าจนผู้แทนเขาทำนอง เป็นอย่างไร ๑๕ มีก็เห็นอยู่แล้ว ถ้าหากว่าปล่อยให้ประชาชนเลือกตั้งเข้ามา อยู่จนข้าพเจ้าว่า ผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกตั้งเข้ามา ต้องให้ราษฎรที่จะได้เป็นนายอรรถมนตรี เป็นรัฐมนตรี โดยไม่ได้ถูกว่าเป็นคนมาฆนอกหรือไรการศึกษา การปล่อยให้เป็นอย่างนั้นแล้ว ข้าพเจ้าว่าเมืองไทยจะดีกว่านี้ ผู้แทนภทในหอของกันเท่าไร แล้วท่านก็ถูกพวกมากอดคอว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าให้แบบใหม่ไม่ก่อเอาแบบเก่าทำให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งกัน ไม่ควร ที่ราชยังไม่ได้ลงมติกันไป คือปัญหาเรื่องรัฐมนตรีในการแต่งตั้ง ถ้าหากว่ารัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประกาศใช้ออกไป เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร บัญชีรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ใครเป็นรัฐบาลในขณะนั้นเป็นปัญหาว่า มีกษัตริย์หรือ

ถูกยัดใจมา ว่ากันว่า ความเสียหายและความเจ็บไม่เท่ากันแล้วควร
ก็เพราะเหตุว่ามีบุคคลคณะหนึ่ง โดยคุณอำนาจ โฉนดทรัพย์เจ้าผู้เป็นต้อง
แต่ถ้าพระมหากษัตริย์ทรง เลือก ฝ่าย เดียว ย่อมจะเสียหาย มากกว่า เพราะ
พระมหากษัตริย์มีโคตรวงศ์โดยพระองค์เองจริง ๆ แต่ถ้าพระองค์ทรงเลือก
จริงแล้วก็จริง แต่ที่ว่าท่านอาจได้รับการกำหนดเคียนซึ่งเป็นการหมิ่นพระบรม
เดชานุภาพ ซึ่งเป็นการเสื่อมเกียรติยศในที่สุดของชาติจึงควรกล่าว
โดยบุคคลโดยบุคคลหนึ่งหรือคณะใดคณะหนึ่ง จึงเป็นเรื่องที่เราจะต้องระมัด
ระวังให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ข้าพเจ้าได้ฟังเสียงฝ่ายหนึ่งก็ขอให้อาจารย์
เลขาธิการเพียงเดียวประธาณทูลขอไว้เสียด้วย เพราะถ้าเราปกครองตามระ
บอบประชาธิปไตยก็ควรให้ราษฎรเป็นผู้เลือก สิ่งนี้คือระบอบชาติพระ
มหากษัตริย์ก็มีความดีความชอบให้เป็นผลดีของราษฎรเป็นผู้ออกเงินจากสม
นึกไม่ใช่น้อย แต่ทว่าทางสายกลางมีทำให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกทรงหนึ่ง
แต่ถ้าราษฎรเลือกครั้งหนึ่งจะเป็นทางตรงหรืออ้อมก็ตาม ทางไหนเหมาะสมก็ขอ
ว่าราษฎรมีส่วนมั่งคั่งในการช่วยซึ่งกฎหมายคือใช้ อำนาจ ในทางนิติบัญญัติว่า
จะใช้หรือไม่ใช้แล้ว อีกประการหนึ่งในการท้าวเป็นการแบ่งส่วน เป็น ฝ่ายที่พระ
มหากษัตริย์ทรงเลือก จะเลือกจริงแต่ไหนแต่ไรรับรองไม่ถก ก็ยังให้
หากว่าเราให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกแต่ฝ่ายเดียว ถ้าหากว่ารัฐบาลหนึ่ง
อธิปไตยเห็นอย่างนี้ ถ้าสามารถจะทำได้ก็อาจส่งมอบไปให้สังคมซึ่งปรารถ
ต่าง ๆ จะทำด้วยความเสียหายให้แก่ชาติมาก ตัวอย่างเช่นระบอบของระบอบ
ให้สมาชิกคน หนึ่งคน ได้มี ถ้าส่งมอบ ออกไป แล้วเลือก ตั้งคนที่สมควรจะรับ
พวกของตนขึ้นไปคงมีตัวอย่างมาแต่โดยประเภท ๒ ดังที่ท่านประธาน อภิปรายที่ ๓
สมาชิกประเภท ๒ ถูกบังคับหรือของไปโดยชอบ ระบอบนั้นอย่างนี้ เราจะต้อง
หากถ้าหากว่าพระมหากษัตริย์ทรงเลือกโดยทางคนรับ รัฐมนตรีแล้ว ความ
เพียงจริงมาจะไม่มั่งคั่ง แต่คงมีแต่คนแล้วแต่จะให้อาจารย์เลือกแต่คนหนึ่ง
เพื่อให้มาทั้งนี้ เพราะว่าจะหาว่าราษฎรเลือกคนหนึ่ง ฝ่ายรัฐบาล

LIRT

ใหม่อาจาคะเอาออกได้ ให้เรามีอายุต่อไปโดยไม่ทางบังคับ เพราะ
 รัฐสภาไม่ทางที่จะให้ราษฎรเลือก หรือ บังคับให้ราษฎรเลือกคนหนึ่ง คนหนึ่ง
 มาได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าการที่ให้ราษฎรเลือกครั้งหนึ่งก็ดี หรือพระมหากษัตริย์
 เลือกครั้งหนึ่ง เป็นทางเดินสายกลาง เพื่อให้หลุดจาก คุก ใจ คนเฝ้าคนเฝ้า
 หรือให้หลุดจากคุกใจประชาชน ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ การปกครองของเรา
 ต้องโดยประชาชนและเพื่อประชาชน เราจะไม่เอาใจของคหบดีเข้าเลยไม่ได้ ความ
 เด็ดขาดจะไม่เกิดขึ้นแก่ประชาชนข้าพเจ้าจึงเห็นดังนี้ แต่อย่างไรก็ตามข้าพเจ้า
 ก็หวังมีความรับผิดชอบไม่ได้แก่ราษฎรเลย โดยข้อควรหนึ่งซึ่งให้เหตุผลที่ ๕ ถ้า
 เราทำได้ ก็เราประสงค์ให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือก เช่นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ภาณุวงศ์ทรงเลือก ๓๐๐ คน ก็ให้พระมหากษัตริย์หรือให้กษัตริย์ทรงเป็นผู้
 เลือก ๓๐๐ คน แล้วขอมติจากราษฎร โดยทางตรงหรือทางอ้อมเมื่อมีความ
 รับผิดชอบแก่กษัตริย์ราษฎร คือพระมหากษัตริย์เดินชื่อมา ๓๐๐ คนแต่ให้
 ราษฎรเลือกเอาเพียง ๓๐๐ คน ก็เราเป็นห่วงว่าราษฎรจะเลือกคนที่ไม่ได้
 รับผิดชอบความรับผิดชอบแก่เขา ข้าพเจ้าเห็นว่ามันจะไม่มีคนสักกี่คนที่จะ
 รับผิดชอบที่จะเห็นว่าการจะพิจารณาอย่างไร ก็เราไม่คิดจะโน้มน้าวให้
 พระมหากษัตริย์ เพราะถ้าจริงมันทำไม่ได้ทั้งนี้ แต่เราเชื่อว่าถ้ามันเลือก
 มันมีความรับผิดชอบกัน เราจะเขียนในรัฐธรรมนูญควรเขียนเอาความจึง
 กษัตริย์ประ โยธินแก่ประเทศชาติไม่ชอบเลย ข้าพเจ้าเป็นห่วงอย่างนี้ว่าถ้า
 ทำไม่ได้มันไม่ได้หมายความว่าเราจะโดนกดขี่อย่างหนักหรือออก ๕-๑๐ มีข้างหน้า
 ๕-๑๐ มันหนักกว่านี้ เราต้องการให้รัฐธรรมนูญนี้เป็นรัฐธรรมนูญ
 ดำรงแก่ประเทศชาติสืบไป เวลานี้เป็นระบอบกึ่งกษัตริย์เราจะให้โดยหลัง
 ของไว้ ถ้าจะเอาออกจากกษัตริย์ไม่ได้หรือ เมื่อเสร็จรัฐธรรมนูญแล้ว
 ๕ ประการ ข้างบน นี้แล้วแต่ความดีมาซึ่งกษัตริย์หากว่าไม่ทำอย่างนี้ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเราควรให้ราษฎรเลือกครั้งหนึ่งก็ดี เพื่อเอาคนเข้าในราษฎรบ้าง
 เพื่อปลุกใจราษฎรบ้าง ข้าพเจ้าตั้งถามหมามากแต่ในจำนวน ๑๐ คนก็ได้

ความว่าที่จะให้ราษฎรเลือก แต่ก็น่าจะหวังจะให้สภาสูง ให้พระมหากษัตริย์เลือกเป็นผู้มีบงกชแห่งเขตเลือกตั้งสมาชิกโดยถือปริมาณงาน ชาวเจ้าในหลายห้องเหมือนกัน แต่ถ้าพอเราไม่พิจารณาเพียงด้าน ๆ คือมองทาง โกลแต่พอประโยชน์จะเกิดได้มากที่สุด จะเป็นประโยชน์และ เป็นเกียรติแก่สมาชิกสามัญแทนที่จะอยู่ในคน ๓๐ คน สมาชิกผู้มีสภาก็ ๑๐ คนและบุคคลภายนอก ๒๐ คน เพราะฉะนั้นขอท่านได้สนับสนุนเดิกลักษณะว่าเป็นประโยชน์ในทางใดทางหนึ่งซึ่งที่ข้าพเจ้าได้เสนอมานี้.

๓๑.๐๗ 11.

หัวข้อซึ่งคนานุกรมนี้ : เพื่อที่ได้ฟังท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องก็เปรียบมา ๒ วันทำให้กระผมรู้สึกหนักใจเหลือเกินว่าเราถ้าตั้งจะถวายนามจึงรักภักดีแก่พระมหากษัตริย์โดยไม่ลดทอน คือว่าขอท่านทั้งหลายได้พิจารณาว่าตั้งแต่เราได้มีรักษา มาในสยามนี้ เราถวายพระราช อานาจแก่ พระมหากษัตริย์ทางผู้ดำรงราชการแทนพระองค์ เราจะถวายแก่พระมหากษัตริย์ องค์มนตรีหรืออภิรัฐมนตรีก็ถวายพระราช อานาจแก่พระมหากษัตริย์แต่จะมากถวายในการแต่งตั้งผู้พิพากษาออก ผู้พิพากษาถึงอย่างไรก็เป็นสภาที่สามัญอย่างยิ่ง เป็นสภาเกี่ยวแก่นิติบัญญัติเหมือนกัน สภาผู้แทนเป็นสภาที่ให้ความคิดริเริ่มผู้พิพากษาหรือผู้ดำรงเป็นสภาเหตุผลประกอบตัวของ ๒ การที่เราจะถวายให้พระมหากษัตริย์มากเช่นนั้น ข้าพเจ้าเป็นห่วงเหลือเกินว่าราชบัลลังก์ระดับระเทอและเกรงว่าจะล้มโดยนัยไม่ถ่วง การใดซึ่งจะเป็นทางวิจารณ์ของพระมหากษัตริย์กระผมขอจะให้ทางไกลทีเดียว ขอให้ท่านได้พิจารณาว่าตั้งแต่เราได้เปลี่ยนการปกครองมานั้น เรามีนายกรัฐมนตรี ๒ - ๗ คน มีคณะผู้ใดบ้างที่ไม่ถูกวิจารณ์ทั้งในทางดีและทางเสีย และพระมหากษัตริย์เป็นที่เคารพสักการะเราไม่ประสงค์จะให้มีการกระทบกระเทือนแล้วเราไม่แน่ใจว่าถวายนามพระราช

อำนาจแก่พระองค์ท่านมาก จะเป็นที่ยังพระราชนิเทศหรือไม่ กระผมมีความเห็นว่าในการที่เธออย่างในต่างประเทศนั้นมันบางท่านบอกว่างูขี้เห่าเป็นเหมือนไฉน มารดของประชาชาติไทย เขาก็ถวายอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง แต่ความจริงไม่ใช่เขาเป็นสมาชิกสภาสูงโดยทางสืบทอด พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงตั้งเท่านั้น ความจริงโดยทางสืบทอดจึงเป็นสมาชิกแล้วการเขาอย่างต่างประเทศนั้นกระผมคิดว่าอาจจะผิดพลาดได้เหมือนกัน อย่างอังกฤษมันได้แต่มีเป็นผลต่อเขา แต่เมืองไทยมีใช้ว่าความเป็นผลต่อแก่เมืองไทย เพราะมาตรฐานของคนไม่เหมือนกัน ของเขาก็คือที่ทราบว่าการของเขาเจริญด้วยมาตรฐานการศึกษาแค่ไหน ของเราแค่ไหน เพราะฉะนั้นการเขาด้วยอันนี้คือจริงใจหรือคอบ กระผมไม่เห็นด้วยแล้วการที่เรานำนักศึกษารัฐธรรมนูญนั้นกระผมเข้าใจว่าเรามารับรักษาว่าเราจะปกครองระบอบประชาธิปไตยกันอย่างไร ไม่ใช่มารับรักษาว่าจะถวายอำนาจอะไรแก่พระมหากษัตริย์บางส่วนในที่สุดก็จะเป็นการถอยหลังเข้าคลอง กระผมมีความเห็นว่าเราได้เข้ามาในระบอบประชาธิปไตยแล้วทำไมจะถอยหลัง ความเสื่อมเสียต่างๆ ผมกราบเรียนแล้วว่าไม่ใช่เกิดจากราชฎาโดยตรง เกิดจากนักการเมืองไม่กี่คนเท่านั้น เรายังไม่ได้ออกเสียงให้ราชฎาไว้ดีทีเดียวโดยสมบูรณ์ แต่ตัวนักเมืองจะก้าวหน้าหรือเสื่อมเสีย รัฐธรรมนูญทุก ๆ ฉบับเราไว้ก็ค้นสืบศึกษาราชฎาไว้เสมอ สมัยแรกประเภท ๒ แล้วมาพูดสภา แล้วมาพูดสภา กระผมไม่ได้ตำหนิว่าวุฒิสภาไม่ดี ความจริงท่านได้ทำหน้าที่มาเป็นต้นมา สรรเสริญดีมาก แต่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับถาวร เราจะต้องพิจารณาในทางไกล ต้องมองไกลๆ รัฐธรรมนูญอาจจะถาวรมากกว่าชีวิตของบุคคลในขณะนี้ กระผมคิดเช่นนี้เราควรปรึกษาว่าความหมายของทั้งหลายเราควรระมัดระวังอย่างไรยิ่งกว่าจะตัดสินใจเด็ดเดี่ยวของราชฎา กระผมคิดว่าจะมีพนักงานร่างการคุณสมบัติ ๒ ประการเท่านั้น คือคุณวุฒิและคุณธรรมเป็นหน้าที่มีความรู้ความสามารถและมีประวัติดีด้วยดี ถ้าเราได้บุคคล

๒ ประการแรกก็เป็นที่สมความประสงค์ ถ้าเราตั้งการคนที่เราไม่ให้
พระมหากษัตริย์เลือกจะไม่ได้คนที่ตามนั้น ความจริงเลือกไม่สำคัญ ให้เรา
ได้เด็กคนที่เข้ามาเถอะ หรือให้ท่านประธานสภาผู้แทนพรรคประชาธิปัตย์
แต่เมื่อเสร็จประชุมแล้วพรรคก็ไม่มี นักคิดชาวไหนๆของเขา เพราะฉะนั้น
ให้รู้หน้าที่กันดี เราคิดเรื่องคนส่วนนี้ คิดกันอย่างไร กระผมมีความคิดว่า
ควรมีสภานานาครระโคเด็กโดยวิธีต่างๆ หรือต้องการให้เราวางทางแผนก
ตั้งกรรมาเรียนมาแต่ๆ สภาแพทย์ นิตินา ครูสภา อะไรเหล่านี้แต่ขอ
ให้เรามาทุกแขนง แต่ใครจะเลือกก็เหมือนกัน เมื่อใครจะเลือกก็เหมือน
กันแต่เราจะไปไหนให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกทำไม ซึ่งมีแต่ทางเดียวจะทำ
ให้กระผมกระเทือน ที่กระผมกรรมาเรียนไม่ใช่จะตายความจริงก็กลัว
กระผมคงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์มาแต่เดี๋ยว แต่ความจริงก็กลัวก็อยาก
จะถวายความจงรักภักดีในทางที่ควรชอบที่ควร เพราะฉะนั้นขอให้ท่านสมาชิก
แม่ไก่บริพัตรทั้งหลายพิจารณาให้จงหนัก อย่าคว่อนถวายพระราชอำนาจจะ
นำความเสื่อมมาสู่สถาบัน ในภายหลัง

๑๑.๑๔ H.

พระยาศิวธรรมราช : เราได้รบมทเรียนในการเลือกสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเด็กพดุงเข้ามาแล้ว เวลาในราษฎรก็
ยังได้รับความเดือดร้อนจากผลที่เกิดมาจากการเลือกคั้งอย่างนั้นเราจะยังสนใจ
วิธีเก่าและไม่คิดแก้ไขให้กิจการเราปรับปรุงงานหรือ ตามหลักประชาธิปไตย
ที่ต่างประเทศเขาใช้กันเขาถือว่ามีประชาชนพลเมืองยังไม่เอาใจใส่เด็กหน้าท
ในการเลือกตั้งหรืออย่างในรัฐสภาการนี้การเมืองเพียงพอ ประมุขยอมคิด
วิธีดีทึอในการที่จะเลือกคั้งสมาชิกบางประเภทในสภา ที่ท่านสมาชิกหนึ่ง
ได้กล่าวเมื่อคืนที่เราเคยมีมติมาแล้วในการที่สมาชิกประเภท ๒ ซึ่งพระมหาก
ษัตริย์ทรงเลือกคั้ง แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่าในรัฐธรรมนุญมีเพียงแต่คำพระ

มหากษัตริย์ทรงตั้งไม่ได้มเด็จพระ และตามพฤติการณ์ที่เราว่าพระมหากษัตริย์
หาได้ทรงเลือกไม่ การที่เราจะให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกคือไปที่เราจะ
ตั้งมีบทบัญญัติจากัดไว้ว่าทรงเลือกและตั้ง โดย คำแนะนำของ คน ที่เป็นกลาง
ความเห็น ทว่าให้พระมหากษัตริย์เลือกครั้งหนึ่งและให้ราษฎรเลือกครั้งหนึ่งนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าให้ พระมหากษัตริย์เลือก ดังทั้งหมดจะได้มาซึ่งที่เป็นกลาง ๆ
และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ดังว่าพระมหากษัตริย์ย่อมทรงทศพิธราชธรรมไม่ อยู่ใน
พรรคการเมืองใด ๆ ถ้าให้ราษฎรเลือกครั้งหนึ่งออกครั้งหนึ่งนั้นข้าพเจ้า
สงสัยว่าจะไม่ได้เท่าพระมหากษัตริย์ทรงตั้ง เพราะเหตุว่าผู้เลือกยังไม่รู้จัก
เลือกได้คือ ดังที่เรายอมรับกันแล้ว และทั้งยอมรับกันว่าคนใด ๆ ก็ไม่
ไปสมัครว่าเป็นคนฉลาดหรืออะไรก็ตามใจ แต่ความจริงเป็นอยู่เช่นนั้นเรา
ต้องประจักษ์หน้าคือความจริง เราจะบังคับให้เขาไปสมัคร เว้นไว้แต่เวลาเท่า
นั้นที่จะช่วยให้เป็นได้ ท่านสมัคร ๒ ท่านได้กล่าวไว้ว่า ถ้าพระมหากษัตริย์
ทรงตั้งสมาชิกผู้ดีจากทั้งหมด และให้พระองค์เลือกคนดีจะทำให้พระองค์
ถูกดำเนินคดีเช่น ไม่ใช่พระองค์จะเว้นเจ้าหรือรูป กลายเป็นพระองค์ไร้พระเดช
พระองค์ควรจะมีพระคุณเท่านั้น ประเทศอังกฤษ พระเจ้าแผ่นดินไม่มีพระราช
อำนาจเช่นนั้น ข้าพเจ้าขอเถียงแต่ข้าพเจ้าอาจจะผิด ข้าพเจ้าขออย่างหนึ่ง
ขอให้ท่านดูตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้เขียนไว้ และวิธีการของ
อังกฤษ พระเจ้าแผ่นดินและเจ้าต่อพลพรรค และเจ้าต่อพ่อคนมอมหมื่น
และวุฒิสภา พระเจ้าแผ่นดินได้ต่อวุฒิสภาและได้ควมวิเศษระเบียบ
ก็ได้ตามหลังเมื่อ ๖๐-๗๐ ปีนี้เอง แต่พระราชอำนาจของสภาไม่คอยทรงใช้
เพราะเหตุว่าสภาของเขาเตรียมพร้อม ถ้าห้รับเราก็ ถ้าหากเราถวายพระราช
อำนาจไปแต่ต่อสภาเตรียมพร้อม พระเจ้าแผ่นดินก็ไม่ค่อยทรงใช้ และเราก็ควร
จะถวายให้ท่านไว้ เมื่อท่านเป็นท่านจะดีไว้ และเราเชื่อว่าพระเจ้าแผ่นดินซึ่งเป็น
ทศพิธราชธรรมตามประเพณีของไทยเราคงจะสนใจในหน้าที่ทุกองค์ และ

LIART

แทนที่จะได้รับการตำหนิ ข้าพเจ้าเชื่อว่าคงจะได้รับความสรรเสริญว่าพระเจ้าแผ่นดินได้ใช้พระราชอำนาจในเวลาที่เกิดขึ้นคราวและบ้านเมืองสงบคืน

และอีกอย่างหนึ่ง ตามธรรมเนียมความรับผิดชอบนี้ใครจะไปตำหนิไม่ได้ เพราะผู้รับผิดชอบของพระบรมราชโองการนั้นต้องรับผิดชอบ ฉะนั้นบางกรณีถ้าเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์แล้ว ผู้รับผิดชอบพระบรมราชโองการจะไม่รับผิดชอบก็ได้ ก็ต้องลาออก ข้าพเจ้ามีความจำเป็นที่สุดของรัฐธรรมนูญ ท่านผู้แก้ไขก็คิดว่าทรงเมตตาและเมตตาต่อหน้า การที่ผู้ถวายพระพรราชอำนาจคงที่ท่านใดก็ตามเมื่อขึ้นหลายอย่าง และตั้งอยู่ในการคงมีอำนาจอยู่ถ้าจะเป็นการต่อหน้าของข้าพเจ้าคงขึ้นกับไปผู้รับผิดชอบดีที่ทราบ ซึ่งเวลาเสียใจที่สถานที่หนึ่งคือพิมพ์และอะไรก็ตามที่คงจะขึ้นนั้นแต่ข้าพเจ้าเข้าใจความที่ควรแก่กันในสถาน เรามีความประสงค์ที่จะถวายพระราชอำนาจของพระเจ้าแผ่นดินของเราเพียงเท่าพระเจ้าแผ่นดินของอังกฤษ ที่เป็นพระราชอาชีพโดยจริง ๆ เท่านั้น เพราะฉะนั้นขอจะให้ชาวไทยไปประกาศในหนังสือพิมพ์ว่าสถาน ไม่มีความประสงค์ที่จะลาออกของข้าพเจ้าอย่างที่ท่านถามออก ซึ่งข้อหนึ่งท่านถามว่ามีผู้แก้ไขที่หลายคนได้ลาออก ท่านในสมมติใจจะถวายพระราชอำนาจให้พระเจ้าแผ่นดินแล้วคงมีผู้แก้ไขที่คงจะหวังหมดคน ท่านทรงว่าขอโทษของรัฐบาลจะเข้ามาทบทวนซึ่ง ท่านจึงจะไม่ให้ราษฎรเลือกด้วยตนเอง คงมีความประสงค์ของพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าก็มีอีกหลายคนที่แก้ไขในรัฐธรรมนูญ เช่นนี้ไม่ใช่ไปขอแก้ไขก็จะต้องแก้จนกว่าหมดการแก้ไข ๆ ที่ท่านถามว่ามีผู้แก้ไขได้ทรงพอให้ลาออกนั้นไปจากพระเจ้าแผ่นดินจริง ๆ ที่ท่านบอกว่าท่านไม่ใคร่จะเลือก คงจะขึ้นนั้นแล้วหรือท่านไม่เลือกไม่ได้ แต่ท่านเลือกจากบัญชี ซึ่งข้อของของคณะกรรมาธิการท่านก็เลือกตามนั้น ซึ่งบัญญัติของคณะกรรมาธิการก็ เช่นนั้นจะไม่เลือกอย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอรับทูลขอ พระราชทานอำนาจนี้ให้ราษฎรเลือกครั้งหนึ่งให้พระเจ้าอยู่หัวเลือกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้า

กล่าวว่าจะเห็นแต่ประเวณี ข้าพเจ้ารักที่จะอยู่ใกล้สมเด็จพระสันตะปาปา ท่านข้าพเจ้าจะกล่าวในข้อสุดท้าย ฉะนั้นในเรื่องข้อที่ว่าให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกสมเด็จพระสันตะปาปา จะเป็นการชั่วคราวหรือถาวรนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเรายอมรับกันว่าสิทธิในการเลือกสมเด็จพระสันตะปาปาเป็นของปวงชนเมื่อใด ปวงชนมีสิทธิที่จะใช้สิทธิของเขาได้บริบูรณ์ แล้วหลักการอันนี้ก็ต้องยกเลิกไป แต่ดูเหมือนว่าท่านสมเด็จพระสันตะปาปาดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับเรื่องนิตยสารคาทอลิก เพราะเห็นว่าจะทำให้รัฐธรรมนูญมีรูปร่างไม่สมบูรณ์ แต่ประโยชน์ของบทเฉพาะกาลก็มี ขอให้ท่านได้ระมัดระวัง คือให้ความมั่นใจว่าหลักการเช่นนั้นไม่ใช่เราจะเป็นแต่เพียงชั่วคราวไม่ใช่ถาวร และเมื่อถึงเวลาถึงกาลเช่นนั้นแล้วเราก็จะรู้สึกว่า เราเราดีถ้าพออย่างนั้น ผลประโยชน์ ก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะคงมีการกระทำที่เหตุการณ์หรือเวลานั้นให้เหมาะสม สำหรับตัวข้าพเจ้าเองรักให้มีบทเฉพาะกาลให้รัฐธรรมนูญ

๑๑.๒๕ น.

นายเพชร ราชธรรมาธิบดี : สำหรับสมเด็จพระสันตะปาปาแทนราษฎรนั้นข้าพเจ้าก็แสดงความเห็นเหมือนท่านทั้งหลาย - คือว่าเป็นของราษฎรแต่ขอสงวนของ แต่สำหรับสภาสูงโคเนสสก็ให้เหตุผลตามที่ท่านกล่าวตอนเรื่องว่ามาตั้งแต่เปลี่ยนแปลงชั่วคราว เพราะฉะนั้นเพื่อที่ให้ท่านทั้งหลายได้เห็น ข้าพเจ้ามีความคิดอย่างไรในการที่ข้าพเจ้าจะแถลง ข้าพเจ้าอยากจะได้ยินข้อโต้แย้งบ้าง แต่ว่าที่ของของเวลาได้ค้นคว้าไม่ต้องการพูดจริงๆ คือว่าก่อนปี ๒๕๑๕ มีปัญหาที่ข้าพเจ้าอยู่ในฐานะตำแหน่งราชกรัณโณแห่งสังฆสภาพระปกเกล้าฯ และเจ้านายผู้ใหญ่มากันได้ปรึกษาหารืออะไรมาบ้าง ก็เป็นความประสงค์ของพระปกเกล้าฯ ที่จะมีการมอบพระราชบัญญัติปรึกษาหารือว่า พร้อมแต่จะหรือมุ่งที่จะผลสุดท้ายแห่งประเทศใหม่บ้าง เสด็จฯ ก็ในประมุขของความเห็นจากที่ปรึกษาบ้างไม่ถนัด แต่เรื่องการศึกษาชั้นมัธยมได้ถนัด แต่เรื่องการศึกษา

LIART

ปกครองบ้านเมืองก็ยังไม่ถึง เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ราษฎรปกครองปกครอง
แบบประชาธิปไตยทุกๆ แล้วก็ต้องไปจัดเรื่องให้การปกครองท้องถิ่น คือการ
ปกครองแบบเทศบาลของเรา คืออันที่สมมติให้เป็นเด็ก ๆ น้อย ๆ ก่อนแล้ว
เราจะได้เลือกผู้แทนมาปกครองแล้วในประชุม กับผู้ซึ่งถ้าได้เลือกสิ่งไหนเวลา
นั้นยังไม่แน่ใจว่าข้อดีข้อดีของชาวต่างต่างควรจะเข้ามาแยกหรือไม่ เพราะฉะนั้น
อิทธิพลชาวต่างต่างยังเป็นอันมากอยู่ ในการที่เราจะเลือกผู้แทนระดับการ
ศึกษาระดับประถมศึกษาไม่พอ และในเรื่องเทศบาลยังไม่ เพราะฉะนั้น
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ให้จัดการในเรื่องท้องถิ่นเสียก่อน และในเรื่องผู้แทน
ราษฎรนั้นในเวลานั้นก็ยังเข้ามาไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นก็คงคิดว่าใหม่แคบ
มีเขต คือมีคณะรัฐมนตรีที่ทรงทดลองคือคล้าย ๆ กันว่าให้เป็นถาวรทดลอง
ไปก่อนและในการนั้นก็ได้อำนาจพระราชกฤษฎีกากรมหมื่นเทววงศ์ ๑ ทรงควบคุม
ตัวเอง แต่ว่าพระองค์ท่านได้รับสั่งว่ามีอนึ่งที่ทรงทดลองได้ ทั้ง ๆ ที่
ยังไม่ถึงขั้นที่เข้ามา คือส่งร่าง คือทดลองจากของคณะศรี และในเว
ลานของคณะศรีมีจำนวนมาบ้าง ได้มีการมีการเลือกตั้งของคณะศรีขึ้นเป็น การทดลอง
ใหม่สภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกนั้นก็ยังมีระบอบที่เดิมอันชายันยาวและ
โตขึ้นในอุดมการณ์ก็หลายท่าน ท่านอาจจะไปถามก็ได้จากท่านเหล่านั้น
อันเป็นเรื่องเก่าแล้วใหม่ เพราะข้าพเจ้าคงได้เคยร่วมด้วยครั้งกรมประว
ศาคีร์แล้วเมื่อมาเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี ๒๔๗๕ มีเรื่องผู้แทน
จะตั้งเรื่องส่งร่างเสียเลย แต่ยังไม่ได้อยู่ ในที่นี้จะคงมีอะไรบางอย่าง
ที่ใหม่บ้างบ้าง แต่เวลานั้นเราทำไม่ได้คือ เราทำร่างส่งสภาประเภท ๒
อัน สมาชิกประเภท ๒ นั้นท่านก็ทรงไว้แต่ความมั่นคงมารวมมากมาย ท่าน
ประมาณว่าก็ได้มารวมอยู่ด้วยแต่ข้อ ๆ หากนอกนั้นก็ออกไปจึงกลายเป็นพรรค
เป็นพวกของผู้ก่อการ ข้าพเจ้าพูดไม่ได้แต่เพียงแต่พูดความจริง เท่านั้นระ
เภท ๒ กับประเภท ๑ ก็ประชุมร่วมกัน คือหมายความว่าถ้ามีสภาผู้แทน
เวลานั้นสภาผู้แทนสภาต่างประชุมร่วมกัน แต่จะประชุมร่วมกันหาฟังจาก

LIRT

ก็ขึ้นไปตามธรรมเนียมบ้าง เป็นไปตามที่เห็นกันอยู่แต่คิดว่าควรเป็นไปแค่ไหน หรือไม่เป็นไปแค่ไหน มีตัวอย่างง่าย ๆ เรื่องกรณีพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจะเสด็จราชดำเนิน มิใช่ว่าประเภทไหน เมื่อพระเจ้าแผ่นดินจะเสด็จราชดำเนินแล้วจะเป็นเหตุการณ์ออกตรวจอุกฤษฏ์ทีเดียว คับขันอย่างที่สุด แล้วท่านมีพระราชประสงค์ต่าง ๆ ดังนี้ที่ทรงประสงค์ท่านอะไร ๆ เข้ามาเสนอสถาปนาแล้วทั้ง ๒ สถาน.....

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : อย่าให้ยาวมากไปหยุดยั้งการให้สรุป

นายเพียร ราชธรรมนิเทศ : มิได้ เป็นอันว่าเรื่องทั้งหมดนี้ถูกกล่าวไป ถ้าหากว่ามีความสูงอย่างรูปที่ทุกคนมีหรือรูปจะวางไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วในเรื่องเหล่านั้นไม่ได้มันไปง่าย ๆ เลยอาจจะคิดถกเถียงกันบ้างแต่ขอจะไม่ต้องทรงเสด็จราชดำเนินก็ได้ คือไปประเภทที่ ๒ ก็คิดว่าต้องเขียนพจนานุกรม พจนานุกรมส่วนมากมาอย่างไร ส่วนมากประเภท ๒ ก็มานั่งพจนานุกรมอีกแปลว่าการแต่งตั้งนั้นก็นั่นเองกรณีเมืองประเภทที่ ๒ ส่วนที่เป็นส่วนประกอบประเภท ๒ ท่านทั้งหลายก็น้อม ทราบแล้ว คือเมื่อกรณีเสด็จราชดำเนิน ๒ เกิดขึ้น ท่านทั้งหลายทราบแล้วจะเห็นว่าป็นสภาอย่างรัฐธรรมนูญทั้งชั้นแล้วคงถกเถียงและยุติธรรมอะไร ๆ ก็ยังเกิดขึ้น ข้าพเจ้าขอพูดแค่เพียงสั้น ๆ ที่มันถึงรัฐประหารไม่ได้ว่าทำอะไรบ้างพอจะกล่าวถึงตามคำนี้ แต่ความคืบหน้ายังยึดของรัฐประหารที่ท่านมาแล้ว รัฐประหารได้โดยเกิดขึ้นสภาซึ่งชนชั้นทั้งท่านทั้งหลายทราบแล้วว่าเป็นที่นิยมในหมู่นักคิดของราษฎรทุก ๆ ไม่ อันนี้ทำให้ขอบเขตของรัฐประหารชนมากมา และสภาทั้งที่ท่านวิธประกอบไปด้วยคุณวุฒิ ด้วยคุณและปรีชาญาณก็เข้ากรวยโดยกบฏกรรมกรรมคนดีของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่นั่นและก็มีพวกคิดอะไรก็อะไรได้ รัฐประหารก็เกิดขึ้นรัฐธรรมนูญนั้นควรจะเป็นอย่างนั้นแต่ควรจะเป็นอย่างนี้ก็ใครคิดค้น ถ้าราษฎรทั้งประเทศ

บอกว่าใช้ได้ดีไป ข้าพเจ้ายกยมนึกตำหนากว่าจะใหม่ดีกว่าหรือสลายบงกช
 ถูกต้องแล้วต้องถามประชาชนทั้งประเทศว่าข้าสมิตรี ให้ใครเลือก ข้าพเจ้า
 เข้าใจว่าประชาชนทั้งประเทศจะสมิตรีให้พระมหากษัตริย์ทรง เลือก ขอให้ อยู่
 ในอิทธิพลหรือในข้อผูกมัดของบุคคลใด ๆ กับพรรคการเมืองใด ๆ เลย ก็ให้
 พระมหากษัตริย์เลือกแล้วทบทวนเป็นประเทศอะไร เป็นประเทศสังคมนิยม
 พลเมืองเราเป็นอะไร เป็นพวกชาวไร่ชาวนา ๘๐ เปอร์เซ็นต์แต่อยู่ในประเทศ
 สังคมนิยมท่านก็ทราบแล้วว่าความคิดเห็นอะไรต่าง ๆ ก็ค่อย ๆ คืบทีละก้าวไม่รอ
 เรือนัก ประเทศอุตสาหกรรมราษฎรรวมทั้งผู้ผลิตผู้ใหญ่ทั่วประเทศเคียง
 พระมหากษัตริย์เป็นร่มโพธิ์ทอง แล้วอีกในภายใน ๑๐ ปีนี้ก็ยังแสดงอยู่เสมอ
 ข้ายุทธ์ผู้ใหญ่หรือพระสงฆ์องค์เจ้า ราษฎรชาวนาก็ยังถือแต่เชือกนี้ใน
 ราชบัลลังก์มีความจงรักภักดี เป็นใหญ่ของประเทศสังคมนิยม เพราะว่า
 ประเทศสังคมนิยมลักษณะอย่างที่เราเรียกว่า fidelity คือมีความจงรักภักดีซื่อ
 สัตย์สุจริตและอยู่ในสมัยของพ่อแม่ ประเทศสังคมนิยมโดยมากเกิดมาถูกทำ
 งานอยู่กับพ่อแม่แล้วอยู่ในโอวาทของพ่อแม่ ลูกกระทิงมีเหย้ามีเรือนออกไป
 ส่วนประเทศอุตสาหกรรมบางทีอยู่กับพ่อแม่ไม่ได้ บางทีออกไปทำงาน
 ที่ทำงาน ในหนทางงาน เขาอยู่ในโอวาทของพี่เลี้ยงน้อยหน้อย แต่สำหรับ
 ประเทศสังคมนิยม พ่อแม่ต้องปลูกมีกรศึกษาจนกระทั่งมีเหย้ามีเรือนแล้ว
 ในหลักครอบครัวได้ความจริงว่าของไทยเราต้องเชื่อพ่อแม่ อยู่ในโอวาทของ
 พ่อแม่ แล้วพ่อแม่เชื่อใครมาเดา ก็เชื่อพระอาจารย์ทวด เพราะพระ
 อาจารย์ทวดก็ตั้งสอนให้นมัความจงรักภักดี ให้ถวายความจงรักภักดีต่อ
 พระมหากษัตริย์ แม้แต่อังกฤษเองที่ทางถนัดนี้ นักเป็นมาอย่างโน้นป็นนี้ เขา
 บอกว่าไม่มีขอบโน้ตัง ถ้าไม่มีกษัตริย์แล้วไม่มีเจ้าชักร ไม่มีขอบโน้ตัง
 แปลว่าตำหนากว่าไม่มีพระไปเด้อดระยัน โตให้โตไม่มีพระเจ้าแผ่นดิน ถ้าไม่มีก็
 ก็ไม่มีใครตั้งเจ้าชักรวดี ของเรานี้เวลานี้ตำหนากออกจากกรุงเทพฯ ไปทาง

บางเขนไปแล้ว ท่านยังจะพบสภาพเช่นนี้อยู่ ชาวเขาเองก็ไม่ไป ชาวเขาเร่ร่อน
ทั่วประเทศ เราเห็นว่าตั้งแต่พระบรมวงศ์จักรีกระทั่งพระมหากษัตริย์ปัจจุบัน
ก็ยังเน้นพื้นที่อยู่แล้ว แต่เราจะมาพลิกแผ่นดินชกก้ามาได้แต่ก็ไม่ไปตั้ง
ที่พึงประสงค์ของเรา เพราะฉะนั้นชาวเขาเห็นว่าเราจะต้องมีกรรม โผล่ของ
ของเรายังอยู่ดักข้อไป คือว่าถ้าพระมหากษัตริย์ทรงตั้งมูลนิธิขึ้นมา เช่นอย่าง
มูลนิธิก้ากตั้งขึ้นมาโดยอำนาจของรัฐประหารแล้ว ราษฎรก็จะเชื่อกันว่า
บ้านเรายังคืนหน้าผากงอปี ถ้าให้ราษฎรเลือกมาแล้ว ราษฎรก็จะบอกว่าเป็น
ทำไม ถ้ามีพระมหากษัตริย์ตั้งจะเลือกทำไมได้ เขาจะบอกอย่างนั้นคน
พระ ๆ จะเลือกทำไม เราจะมาเลือกทำไม เราก็จะรู้สึกกลัวว่าเรื่องหน้าทประวัติ
ราชินีโดยของเรานี้ยังมีได้ การศึกษาหน้าที่ของราษฎรทางประชาธิปไตย
ก็ยังไม่กว้างขวาง แล้วมีคนเราก็ยังไม่ปฏิเสธว่าอิทธิพลทางศาสนาจะไม่เข้ามา
ครอบงำคุณการเลือกตั้งของเรา ในทุกแห่งเราไม่ปฏิเสธ แต่ชาวเขาว่า
หรือไม่มี ชาวเขาบอกไม่ได้ แต่ชาวเขาบอกว่าเป็นปฏิเสธ แล้วการเลือกตั้ง
ที่เลือกมากได้เป็นไปโดยกลุ่ม ๆ ค่อนข้าง ๆ มาแต่ก็กลุ่ม ๆ ค่อนข้าง ๆ อยู่ในแห่ง
เพราะฉะนั้นในระยะนี้ เราก็น่าจะปล่อยให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกมูลนิธิ
เพราะพระองค์ท่านอยู่ในฐานะที่ทรงเห็นการณ์หมด รัฐบาลหนึ่งมากแล้ว
รัฐบาลต่อมา ก็ตั้งแต่พระเจ้าแผ่นดิน ทรงยืนยัน เป็น ประธาน อยู่ ตลอด เวลา
ใครเขาใครออกพระเจ้าแผ่นดินทรงทราบหมด แต่รัฐบาลไหนแสดงว่ามี
ลายมืออย่างไร หรือว่ามีทรงคุณคุณไว้สามารถในตำแหน่งนั้นอย่างไร
พระมหากษัตริย์ทรงจะสั่งได้หมดส่วนรัฐบาลนั้นเขาไป ๔-๕ เดือนก็ออก ก็
ออกไป แต่พระมหากษัตริย์ทรงอยู่ทรงเผ่ายานประเทศเราอยู่ แล้วก็ด้วยดี
คัดออกเวลา และจะส่งมอบทรงเลือกใครขึ้นมา แล้วทางขงกษาของ
กับออกว่าของ Reserve power of the King ก็คือของให้อำนาจคนเป็นพันแต่
รัฐธรรมนูญในหลวง พระมหากษัตริย์ยังมีอำนาจเห็นอำนาจเมือง
สุทธุระเทระแห่งใดให้อำนาจขอให้รัฐบาลออกไป แต่รัฐบาลไม่จำเป็น

LIRT

กฎหมายในนี้ที่กระตังทำคัมพระบรมราชโองการ แต่รัฐบาลทุก ๆ รัฐบาล ก็ต้องถวายเป็น เพราะอะไร เพราะว่าถ้าไม่ออกก็ไม่ได้ นี่คือประชาชน ทั้งประเทศขอให้เลือกตั้งใหม่ นี่แหละเขาเรียกว่า Reserve power of the King แต่ของฝรั่งไม่มี แต่อย่างไรก็ตามเราจะต้องมีพระเจ้าแผ่นดิน ทรงเลือกและตั้งองคมนตรี ครองอยู่ถ้าตั้งใหม่แต่เมื่อเปลี่ยนการปกครอง แต่ทำตามที่ทำมรดกแล้วแต่พระเจ้าอยู่หัวทรงตั้งเท่านั้น ไม่ใช่ทรงเลือก เรื่องจึงมีอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเราจึงขอให้ทรงเลือก และทรงตั้งองคมนตรีสภา ที่เลือกตั้งมา โดยนัยเป็นคนประมุขแทนประเทศชาติอย่างไร แต่ถ้ามรดก การองคมนตรีตั้งแต่พระเจ้าแผ่นดินราชูปถัมภ์ ท่านก็ยังมีด้วย แล้วก็นั่งอยู่หน้าหน้าอยู่หลายท่าน เพราะฉะนั้นเราเห็นว่าควรจะเป็นอย่างนี้ คือให้พระเจ้าแผ่นดินทรงเลือกและทรงตั้ง และส่วนคำถามที่ว่าปรมาจารย์ จะเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่และอะไรก็ตามอะไรก็ตามไปอาจจะเป็นรัฐธรรมนูญ การที่ขอยกถามว่าขอให้ท่านจะถาวรมากหมายนักโดยข้อเท็จจริง ไรก็ตาม รัฐธรรมนูญที่กระตังนี้เราจะต้องศึกษาการณของประเทศในขณะนี้ ในขณะนี้ว่าเป็นอย่างไร ราษฎรอยากที่ท่านเจ้าคุณเปรียบเทียบกับ ในอดีตในเมื่อเรารู้ว่าเราอยู่กันเช่นนี้ แล้วรัฐธรรมนูญเราจะสามารถบังคับไม่ได้คงด้วยเหตุการณ์เฉพาะหน้าแต่ส่วนรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปเป็นต้นนี้ แต่ว่าจะเห็นเหตุการณ์อะไรที่เราอยู่ไม่ถึก แต่เราต้องคำนึงเฉพาะต้นกับเหตุการณ์โดยปกติที่กระทำได้

๓๑.๕๐. 11.

ร.น. สัมพันธ์ ขันธุระชวณะ : มีปัญหาหนึ่ง (ปัญหาการเลือกตั้ง) นี้ ถ้าตั้งกันบ่อยครั้งอย่างนี้ควรให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งหรือว่าประชาชนเลือกตั้งในกรณีปรมาจารย์องคมนตรีก็ได้ทั้งนี้คล้าย ๆ กับปรมาจารย์องคมนตรี ซึ่งไม่น่าจะเป็นอย่างนี้เราควรระวังกันด้วยแล้วเพราะฉะนั้น

จะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งเราก็จะได้คนดีคนกลาง ส่วนให้ประชาชนเลือกตั้งก็อ้างว่าเพื่อให้เป็นระบอบประชาธิปไตยโดยแท้จริง เพื่อให้ราษฎรใช้สิทธิของเขาบ้าง เราแก้ไขปัญหานี้ว่าเราจะเขย่งอย่างไรก็ตามฝ่ายที่จะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งก็จะได้คนกลางคนดี ฝ่ายที่เห็นว่าเป็นประชาชนเลือกตั้งต้องการให้สิทธิของราษฎรแต่ต้องการให้เป็นประชาธิปไตยโดยแท้จริง ยืนยันเป็นปัญหาใหญ่และสำคัญที่สุดก็คือว่าด้วยที่จะล้มครม.เลือกตั้ง หรือผู้ที่จะรับเลือกตั้งกับม.เลือกตั้งไม่ได้อะไรมากกว่านี้ ปัญหาของคนเราคือให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งก็อยู่ที่คน พระมหากษัตริย์เลือกตั้งไม่ดีกว่าไม่ด้อย แต่พระมหากษัตริย์เลือกตั้งถ้าเลือกตั้งแล้วเราก็อาจเป็นคนดีทั้งนั้นไม่ใช่คนชั่ว ในทำนองเดียวกันประชาชนเลือกตั้งก็ถือว่าเป็นคนดีทั้งนั้นเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเหตุการณ์ยังไม่ปรากฏว่าเราเลือกคนชั่วคนไม่มีความรู้ก็ไม่ได้ โดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เราให้ประชาชนเลือกตั้งกระผมคิดว่าจะทำให้ได้ โดยกำหนดขอบเขตที่คุ้นเคยมีความรู้ในการใช้สิทธิเลือกตั้ง แล้วผู้ล้มครม.ก็จะกำหนดขอบเขตที่ว่าเป็นคนรุ่นใหม่มีความรู้ใช้ได้ดี เราอาจจะได้คนที่มีความรู้เท่าเทียมกัน ทั้งล้มครม.ว่าพระมหากษัตริย์กับระบอบประชาธิปไตยเดี๋ยวเราเดินเข้ามาจะเป็นครึ่งทางหรือไม่เราก็สามารถจะเวียนได้ว่าจะเป็นประชาธิปไตยหรือไม่ แต่รัฐธรรมนูญก็บังคับว่าเรามีพระมหากษัตริย์ไว้เป็นที่เคารพสักการะเราทุกคนไม่เถียงว่าประชาชนนับถือพระมหากษัตริย์ยิ่งยวด ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่ามีสภาจะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งหรือจะให้ราษฎรเลือกตั้ง ถ้าไปถ่มราษฎรดูว่าสภาผู้แทนจะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งหรือจะให้ราษฎรเลือกตั้ง ราษฎรคงไม่มีความเห็นเหมือนกันหมดทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์จะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้ง ผมคิดว่าคงไม่ถึง ๒๐% เหมือนอย่างที่ราษฎรเลือกตั้งแทนมาเหมือนกัน ที่ถกทานฮ้างว่าเขตที่ทางราษฎรถามว่ามีเลือกตั้งหรือไม่ ทำไม่ไม่ให้พระเจ้าอยู่หัวเลือกตั้ง กระผมขออ้างว่าเขตที่กระผมราษฎรไม่เคยถามเลย พูดเหมือนดังมากด้วย ๗ แฉกกว่า ข้าพเจ้า

ขออภัยด้วยเพราะเหตุว่าเป็นเหตุผลที่กระผมต้องพูดถึง ประเทศไทยเป็นประเทศกึ่งกรรม อะไรก็ไม่เข้าใจ ตามลักษณะของชาวกึ่งกรรม กระผมคิดว่าประเทศไทยเป็นประเทศประหลาด เป็นประเทศกึ่งกรรมที่ภาคใต้ของประชาชนไปแจ้งเหตุอันเนื่องจนเราเห็นได้ว่าเมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ นั้น ผู้ก่อการกำเริบบอกอ่ายังไม่ถึงเวลา จริง ข้าพเจ้าก็รู้ แต่เราทำอะไรไปก็ไม่มีใครรับซื้อ เราจะมาอ้างว่าควรจะไปช้า ๆ นั้น เป็นไปไม่ได้ อีกเรื่องหนึ่ง คือขอความเห็น กระผมจึงขอตั้งรูปว่าโดยอนเวลาให้ข้าพเจ้าพระมหากษัตริย์เสด็จตั้งอภิวรฐมนตรี เราให้สิทธิประชาชนเลือกตั้งผู้แทนของเขาเข้ามาทำมาอยู่ในสภาต่าง ๆ นั้นเราควรจะต้องบังคับกันให้เป็นการยุติธรรมดีกว่า องค์พระมหากษัตริย์นั้นเราไม่ควรพาดำ แต่อย่าโยนความให้เป็นการประหัตประหารท่านเองดีกว่า กระผมเห็นอย่างนี้

๑๑.๔๕ น.

ขุนประเสริฐศุภมาตวา : มีสมาชิกหลายท่านได้พูดว่าต้องการให้สมาชิกทุกคนเผชิญหน้าความจริง ข้าพเจ้าขอเรียนว่าความจริงนั้นข้าพเจ้าก็อยากจะเผชิญ แต่ความจริงในโลกนี้มีหลายอย่าง ความจริงตามภาวะแท้และตามบุคคล ความจริงอันใดเป็นมาอย่างไร ถ้าหวั่นภัยหวั่นภัย ถ้าหวั่นราษฎร ถ้าหวั่นสภา ฉะนั้นเผชิญเท่าที่ข้าพเจ้าทราบ ต้องขอใจวิงวอนให้แยกสิทธิ์กัน ถ้าแยกสิทธิ์ขึ้นหมายความว่าเมื่อครบ ๑๐ วาระแล้ว ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าเป็นกฎหมาย การที่ไม่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นเรื่องของการประกาศโฆษณาเท่านั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอยืนยันความเข้าใจของข้าพเจ้าเช่นนั้น ถ้าหากว่ามีใครคิดว่าความริ ในทางกฎหมายของข้าพเจ้าขอหมกพร่องขอได้ก็ขอเถิน ความจริงมีทั้งในกฎหมายและนอกกฎหมาย ความจริงมีทั้งหวั่นภัยหวั่นราษฎร ถ้าหวั่นสภา ถ้าหวั่นรัฐมนตรีทั้งข้างหน้า ข้างหลัง ข้างซ้าย ข้างขวา เพราะฉะนั้นใครจะยืนยันว่าใคร

LIART

ประธานสภาารัฐธรรมนูญ : ว่าใกล้ๆ คักว่า

ขุนประเสริฐศุภมาตรา : เรื่องพระมหากษัตริย์เกี่ยวเนื่องกับ

ข้าพเจ้าพูดถึงทางต้นแต่ทางท้าย คือเคื่อนสติไม่ใช่ข้าพเจ้าพูดเรื่อย ๆ ไม่ใช่
คงแต่ในสมัย ซึ่งเรา ทรงอุปวัติศักดิ์ศรี ที่พระมหากษัตริย์มี ทศพิธราชธรรม
บอกด้วยราชบรรณาคือศักดิ์อันเป็นหลักของพระมหากษัตริย์ แต่พระ
มหากษัตริย์ทำไม่ได้ด้วยเปอร์เซ็นต์ นั้นเป็นของแน่นอน ทั้งนี้สำหรับ
ราชวงศ์จักรีข้าพเจ้าเคยทบทวนเพราะทันสมัย คือรัชกาลที่ ๕ ถ้าความจำไม่
ผิด พระองค์ท่านเคยทรงปรึกษาดมเด็จพระเจ้าชาลส์ที่ ๑๖ แห่งฝรั่งเศส

พระเจ้าซาร์บิไทย ในเมืองไทย พระเจ้าซาร์บอกจากรัฐยังไม่ถึงเกณฑ์
รัชกาลที่ ๖ เคยวางคดีคนคร เชื่อว่าท่านซาร์ราชการผู้ใหญ่หลายท่านทราบ
เรื่องนี้ได้ดี รัชกาลที่ ๖ มีเรื่ององค์นี้มีมโนคติที่ปรากฏว่าเป็นผู้ที่ทานไว้

ให้พระราชทานรัฐธรรมนูญผ่านไปเสียก่อน หนังสือพิมพ์ในประเทศอเมริกัน
ก็เคยตั้งข้อสงสัยกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเชิญพระมหากษัตริย์
ทั้งหมดตั้งแต่สมัยอยุธยาจนมาจนถึงอนให้ทรงมาปกครองใหม่เดี๋ยวนั้นก็คงจะยาก

ประธานสภาารัฐธรรมนูญให้แต่ราษฎรมากกว่าที่จะเรียกคืนพระราชอำนาจนั้น
กลับไม่ ยืนในเรื่องของราษฎรข้าพเจ้าได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของราษฎร
บ้าง เพราะถ้าความจริงมันมีความจริงในอดีตคือสมัยที่ราษฎรทุกประเทศ
มีจำนวนน้อย พระมหากษัตริย์ยอมฟังข่าวให้ทั่วถึงด้วยพระองค์เอง ไม่

ต้องเป็นคนกลางซึ่งอาจจะเสียการได้ คนก็ต่างไม่ใช่ว่าจะอยู่ในทศพิธราช
ธรรมเหมือนอย่างพระมหากษัตริย์มี เพราะฉะนั้นจึงมีความเป็นไปได้ของ
ราษฎรดี การที่จะกั้นไม่ให้พระมหากษัตริย์เสื่อมเสียโดยคนกลางนั้น

เพราะข้าราชการซึ่งเป็นคนธรรมดา ก็คือที่ซึ่งประชาธิปไตย ดั้งเดิมประชาธิปไตย
ไทยทำไม่จึงเกิดขึ้นเป็นลักษณะแห่งความเป็นกลางของพระมหากษัตริย์ได้ ก็
เพราะความเจริญของการปกครองระบอบนี้ ข้าพเจ้ามีพระมานับให้รัฐธรรมนูญ
ฉบับแรกให้พระราชทาน นั่นคือศักดิ์ประชาธิปไตย บอกว่าราษฎรจะ

ของมหาวิทยาลัยทั้งเท่านั้น ๆ ภายใน ๑๐ ปีแต่เมื่อเงินไม่พอ เรายกพระ
 ในชั้น ไม่ใช่ในชั้นที่ไม่ได้อำนาจพระมหากษัตริย์ แต่ทั้งที่พระราชาธิปไตย
 เขาให้เพียงทรงเป็นกลางเท่านั้น ที่ราษฎรในฐานะเป็นคนทรงรวมตัว
 ด้านแบ่งอาชีพอะไรต่าง ๆ ในฐานะเป็นสถาบันราษฎรก็เป็นเหมือนกัน คือ
 เป็นชาติ เป็นชาติตนเองเป็นสถาบัน และที่จะต้องรักษาสถิติประชาธิปไตย
 ไป ที่นักประชาธิปไตยหลายระตามด้านเกี่ยวข้องโรมันปัญหาหรือประเด็นที่จะ
 เดอก ตั้งให้ พระเกียรติทรง เลือก ตั้งใน สภาสูง นั้น แบ่ง ออกเป็น ๒ ประเด็น
 ประเด็นที่ ๑ ผู้ที่จะคัดเลือกตั้งประเด็นอีกประเด็นหนึ่งผู้ที่จะตั้ง เวลาที่หัว
 เกรงคือประชาชนเลือกผู้ที่จะตั้งเท่านั้น ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าพระมหากษัตริย์ควร
 จะตั้ง ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าราษฎรควรที่จะตั้ง อีกฝ่ายหนึ่งเห็นผลกันว่าการราษฎร
 จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม แล้วพระมหากษัตริย์เป็นผู้เลือกตั้ง เช่น
 แล้วพวกเรายังพูดกันไปเลยถึงการที่ทรงของสภาอีกด้วย เพราะเกี่ยวพัน
 กันว่าจะเป็นผู้มาบ่งชี้หรือ ไม่บ่งชี้ ถ้าทรงพระมหากษัตริย์จะทรงตั้งนั้น
 ข้าพเจ้าได้เรียนที่ประชุมไว้ตั้งแต่ก่อนแล้วว่า ถ้าหากทำให้พระมหากษัตริย์
 เลือกตั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เราจะทำให้หาความลำบากให้แก่ท่านเพราะทำลาย
 ความมั่นคงของประเทศไทยบ้านเมือง ประเทศชาติบ้านเมืองมีกิจการ
 มวลงานที่ต้องเรียบร้อยเท่านั้นเท่า พระมหากษัตริย์ทรงไม่ได้ แม้คนคนบัญญัติ
 ก็ทรงไม่ได้ ใช้เครื่องจักรกลไปปกครองเพื่อให้เดินด้วยสมบัติของของถาวร
 ทั่ว ๆ ทั่วด้านนี้ทั้งภายในประเทศภายนอกประเทศ เพราะฉะนั้นสำหรับข้าพเจ้า
 ข้าพเจ้าไม่ประณามว่าความบกพร่องอยู่ที่ไหน ความบกพร่องหลายอย่าง
 รวมกันในตัวนี้ก่อนเราพเจ้ามีองค์พระยานว่างานน้อย เพราะเพิ่งเป็นการ
 ปกครองน้อย ฉะนั้น ก็ขอแต่ เคียงไม่รักกระทรวงแล้ว มีสภา
 ที่ปรึกษาการรัฐสภาทั้ง ๕ ก็ยังคิดไม่ถ่วง ถ้าหากใครจะเห็นว่ารัฐสภา
 คิดด้วยเหตุผลใด รัฐสภาที่ตั้งอยู่มา... คือในฐานะที่ประชาชนเลือกมา
 เป็นต้น ๆ ไป บางคนเดอมางคนก็ แต่สำหรับสภาแล้วเป็นของถาวรประชุม

ประชาชนไทย เพราะฉะนั้นต่างต่าง บอกรับเป็นหนึ่งรัฐสภาเท่านั้น
 เป็นสภาที่ว่าเป็นประชาชนไทยก็เป็นสภาของราษฎร ราษฎรเดี๋ยวก่อนคิดว่า
 เราจำเป็นต้องรับทุกสิ่งทุกอย่าง ต้องผ่อนถ่ายลงคือจำต้องกันละกระโดด
 ข้ามคู่เดียวไม่ได้ต้องยอมตกลงไปบ้างหรือลงเว้นบ้าง ต้องอาศัยสายกลาง
 เมื่อก่อนข้าพเจ้าได้เห็นว่าการศึกษาต้องสมควรต่างๆ ได้ก่อนตั้งในเมืองไทย
 มีผู้รับแล้ว ผู้เพียงเล็กน้อยก็ยังไม่กล้าเต็มใจสมัครไปรับ เพราะฉะนั้น
 ต่างต่างข้าพเจ้าจึงบอกให้ราษฎรเขาเลือกมา พระมหากษัตริย์จะเลือก
 เขา จะเลือกใคร เรื่องของประเทศไทยไม่รักแต่เรื่องเมืองคนสมัยใหม่
 ไม่มีใครทำอะไรเรื่องสงครามเศรษฐกิจพระมหากษัตริย์จะทรงรับนายของ
 ราษฎรเขาต้องเลือกมาจากทุกแห่งมารวมในสภาเพื่อเห็นข้อเท็จจริง เพื่อ
 ประเทศทั่วทุกกรณี ในการที่เขาเห็นแล้วเลือกขึ้นมาแล้ววางนโยบายสัมพันธ
 การที่เราจะถือว่าสภาตั้งเป็นสภามหาชนผู้วิเศษ นั้นเหตุอะไรตายหรือทั้ง
 ดิของประชาชนไทย ข้าพเจ้าไม่ขอผูกพันไปถึงกับว่าสมัยที่พระมหากษัตริย์
 มีอำนาจเด็ดขาด เพราะว่าได้พิเศษแล้วอารยชาติที่ ๕-๖ ได้พยายาม
 ประทานมากจากจะตกลงไป เพราะฉะนั้นประเทศจะเป็นสภายุโรปหรือ
 สภาออกกฎหมายก็ตาม ข้าพเจ้าขอตั้งตนไว้พูดเมื่อถึงประเทศที่ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ขอสงวนนั้น ข้าพเจ้าขอออกวาประกันโดยตรง จะอย่างไรก็ตามเพราะ
 ทุนเป็นที่พึ่งความคิดเห็น ถ้าหากสภาให้พระมหากษัตริย์เลือกเต็ม ...
 เปรูเช่นนี้แล้ว แต่ถ้าวางแบ่งดิทธิประชาชนไทยไป เพราะสภาตั้งหรือ
 สภาต่างเป็น ... ของรัฐสภาเท่านั้น และในการที่เดียวกันจะเป็นหรือหรืออื่น
 จะเป็นสภาตั้งบ้างสภาตัวบ้าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเป็นหนึ่งกับนาย
 เกษรชยศของพระมหากษัตริย์แล้ว ขอจึงขอเสนอให้สภาตั้งพระมหาก
 ษัตริย์เลือกคงเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์

ประธานสภาปฏิรูปรัฐธรรมนูญ : หม่อมเอก และคณะสมาชิกผู้
คือไปอีก

พระยาอรรถการีย์ขันธ์ : ปัญหาที่เราได้พูดกันมาเป็นเวลา ๓ วัน
เต็ม ๆ สรุปได้ว่ามีสมาชิกมีความเห็นแตกแยกกันเป็น ๓ อย่าง คือฝ่ายหนึ่ง
เห็นว่ากรมตำรวจตั้งกองตำรวจให้พระราชอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ ใน
การที่พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้ง อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรจะให้ราษฎร
เลือกตั้งทั้งหมด กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรที่จะคนละครึ่งคือให้พระมหาก
ษัตริย์ทรงเลือกตั้งครึ่งหนึ่งและราษฎรเลือกตั้งครึ่งหนึ่ง ข้าพเจ้าคิดว่าในการ
ที่เราจะมีความเห็นลงมติในเรื่องนี้เราก็ เราจะไปคิดถึงความสะดวกของ
การตั้งไม่ได้ เราต้องคิดถึงไปว่าถ้าเราตั้งไปแล้วเราจะทำอะไร
พระราชบัญญัติหรือไม่ ข้าพเจ้าคิดว่าในเรื่องที่จะให้ราษฎรเลือกตั้งทั้งหมด
นั้นเราทำได้ ก็คือการเลือกตั้งทำอย่างสามัญแทนเอง เป็นต้นว่ากำหนด
คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้ให้สูง และราษฎรที่จะมีสิทธิเลือกตั้งคือ
ราษฎรที่เลือกตั้งต้องมีฐานะสามัญแทนตนเองเป็นผู้เลือกตั้ง เราทำไปได้อย่างไร เรา
ทำได้หรือที่เราจะให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งทั้งหมดคนเราก็ดำเนินการ
ได้เหมือนกัน เพราะมีตัวอย่างที่เป็นมาแล้ว คือได้ ๒ ครั้ง ข้าพเจ้าคิด
ว่าสถานการณ์คงจะรวม และทำอย่างไร เราจะสร้างรัฐธรรมนูญที่ดำรง
ความมั่นคงได้ แต่ว่าในการที่จะให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งครึ่งหนึ่งแล้ว
ให้ราษฎรเลือกตั้งครึ่งหนึ่งนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีวิธีที่จะทำได้ คืออย่างไร
เราทราบแล้วว่าในการเลือกตั้งสภาฯ หรือในการเลือกตั้งสภาซึ่งเราจะให้
ราษฎรเลือกตั้งทั้งหมดนั้นอาจทำได้ แต่เราต้องเขตเลือกตั้งที่การเลือกตั้งเป็น
มูลฐานเป็นต้นอาจหัดหนึ่งใหม่คนหนึ่ง หรือมีผลเมืองเทศใหม่เพิ่มขึ้น
ไว้ก่อนจำนวนของที่เป็นมูลฐานของจำนวนสมาชิก อย่างนี้เป็นผลสำเร็จไม่ได้
แต่อาจถ้าหากว่าเราจะตั้งโดยคนละครึ่งเช่นแต่ก่อน เราต้องกำหนดจำนวน
เป็นมูลฐาน เป็นต้นว่าสมาชิกสภาสามัญ ๑๐๐ คน กำหนดว่าพระมหากษัตริย์

LIRT

ทรงตั้ง ๓๐ คน อีก ๕๐ คนประชาชนเป็นผู้เลือกตั้ง ขอให้คัดข้อไปว่า ๕๐ คนจะเลือกตั้งอย่างไร เมื่อเรามีจำนวน ๕๐ คนอย่างนี้แสดงเราจะเลือก ตามข้อที่ไม่ได้ เราจะแบ่งท้องที่ ๓๐ คนนั้นชนไม่ได้ เรามีไม่มีวิธีการ ทำเช่นนั้น เมื่อเรามีไม่มีวิธีการทำเช่นนั้นไม่ได้แล้วเรามี ๒ วิธีการ ก็คือว่า เราเอาจำนวนผู้สมัครทั้งหมดได้บัตรเลือกตั้ง คือมีจำนวนผู้สมัคร ๑๒๐ คน เราเพิ่ม ๑๒๐ โฉมบัตรเลือกตั้งแล้วให้ราษฎรกาเอา ๕๐ คน อย่างนี้ ซึ่ง ชาวเจ้าคิดว่าลงปฏิบัติไปไม่ได้ เพราะเหตุว่าการเลือกตั้งแบ่งท้องที่นั้นผู้เลือกตั้ง ๕-๕ คนก็มีบัตรเดียวเป็นอันมาก ถ้าเราเพิ่มบัตรรายชื่อ ๑๕๐ คนให้ ราษฎรกา ๕๐ คนเช่นชาวเจ้าคิดว่าทำไม่ได้โดย แต่มียกข้อหนึ่งซึ่งท่าน อาจจะมีความเห็นไปว่าเราเลือก ๒ ครั้งได้ คือว่าเราเลือกผู้แทนแต่ละจังหวัด จังหวัดละคนหรือจังหวัดละสองคนเข้ามาประชุมพร้อมกัน แล้วเลือกผู้สมัคร รมเลือกตั้งอีกทีหนึ่ง นั่นแหละซึ่งชาวเจ้าเห็นว่าคงมักจะทำไปไม่ได้ก็ตาม แต่ ว่าเป็นวิธีที่ไม่ควรทำอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าจะได้คนเพียง ๑๐ หรือ ๑๐๐ คน มาเลือกตั้งสมาชิกผู้แทน ขอให้ท่านทรงความละเอียดเป็นอย่างไร คู่แต่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาต่าง ถึงแม้ว่าจะทำไปโดยเรียบร้อย โดยวิธีซึ่ง ประการใดก็ตาม แต่ก็มีภาระอะไรต่างๆ นานา เพราะฉะนั้นชาวเจ้าไม่ คำนึงว่า การเลือก ๒ ชั้นโดยมีคน ๓๐๐ คนมาเลือกอาจจะไม่ผลไม่คุ้มค่าย ประการ แล้ววิธีการที่จะเลือกโดยทางอื่นไม่มีใครเขาทำกันแล้วในโลกนี้ เพราะฉะนั้นเราจะเอาซึ่งนั้นมาทำไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง นั่นแหละมี ๒ วิธี ทำไม่ได้ แล้วชาวเจ้าสงสัยเหลือเกินว่าจะเลือกคนละครึ่ง ชาวเจ้าคิดว่า ไม่มีวิธีการที่จะทำได้ เพราะฉะนั้นมี ๒ อย่างคือว่า จะให้ครั้งตั้งทั้งหมด หรือให้ราษฎรเลือกตั้งทั้งหมดทั้ง ๒ ประการ ก็มีสมาชิกอภิปรายมากแล้ว ชาวเจ้าเห็นว่าควรจะให้พระมหากษัตริย์เลือกตั้งทั้งหมด

ประธานสภา ฯ : หหมดเวลาแล้ว เดี๋ยวไปพิจารณาวินิจฉัย

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๕ นาฬิกา

LIART

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาจังหวัดสุพรรณบุรี

นายเกษม บุญศรี	นายเจริญ บัณฑิตโร	ผู้ตรวจงาน
ขุนคลังพิทักษ์ศึกษากร	นายประเสริฐ มีทนะสุคนธ์	..
หลวงอภัยคณาภิรักษ์	นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	..
พ.อ. ถ้วน จำนงภูมิเขต	นายสุรินทร์ ตัณฑากร	..
นายบุญเท่ง ทองตั้งดี	นายสุวัจน์ จิตรภักดิ์	..
	นายศิริ นนทโคตรเวศย์	..
	นายเด็ก จำนงู	..
	นางโสมเสดา ตัณฑากร	..
	นายพิพัฒน์ เขะโรหิต	..
	นายสงวน เขียวพงศ์	..
	นางสาวฉันทนา ชาญบัชม	..
	นางสาวผาณิต ตระกุ่มะ	..
	นายโชค คุปตะวาทีน	..
	นายอุดม พงษ์สังวาลย์	..
	นายประทีป คินคามย์	..

นายหุยก์ แสงอุทัย
เลขาธิการสภาจังหวัดสุพรรณบุรี

ศรีธรรมมาธิเบศ
ประธานสภาจังหวัดสุพรรณบุรี

